

POVIJESNI ARHIV
BUŠEVAC
Broj 8/16/6 19.65

OGRANAK SELJAČKE SLOGE

GLAS BUŠEVCA

Br. 4. ožujak 1965.

GLAS BUŠEVCA

INFORMATIVNI LIST SVAKODNEVNIH DOGADJAJA MJESTA BUŠEVAC

Izdaje: Ogranak Seljačke Sloge - Buševac

Glavni i odgovorni urednici: Josip Kovačević, Josip Robić
Mijo Robić prof.

Ostali suradnici: Ivan Kos (Doni), Stjepan Robić, stud.ekonm.
Ivan Rožić stud.filoz. Josip Rožić, dipl.
ekonom

Godina II List izlazi povremeno
Broj 4

Ožujak 1965.

PAR RIJEČI O DOSADAŠNJEM IZLAŽENJU "GLASA BUŠEVCA"

Red je da se prilikom Godišnje skupštine Ogranka Seljačke Sloge (OSS-e) kaže nešto i o radu na izdavanju lista "Glas Buševca". Prošla je već jedna godina, kada je na Godišnjoj skupštini OSS-e donešena značajna odluka tj. da se štampa ovaj list, koji je do sada uglavnom izlazio zadovoljavajuće i služio na ponos nama svima. Iznijet ćemo ovdje ukratko osvrt na protekli rad i probleme, na koje je naišlo uredništvo i sa kakvim se poteškoćama ono sukobljavalo. To su bila uglavnom dva problema: pribavljanje materijalnih sredstava i članaka. Sve to nismo na vrijeme dobivali, niti su članovi redakcije mogli uvijek i na vrijeme izvršavati svoje zadatke. Ipak su se svaka zamisao može ostvariti, ako zato postoje sve materijalne mogućnosti i ljudi. Mi nismo imali uvijek sve mogućnosti, ali smo imali i imademo ono najvažnije - ljude. Primili smo moralnu i materijalnu pomoć od Sveučilišta iz Velike Gorice, te od gotovo svih društveno-političkih organizacija našeg mjesta i nekih pojedinaca. Ovom prilikom najljepše im se zahvaljujemo kao i suradnicima, koji su svojim člancima punili naš list. Posebno treba pohvaliti upravu OSS-e, koja je uvijek bila spremna da sve učini za njegovo izlaženje.

Veliki interes čitalaca svih zanimanja i starosti za naš list dokaz je, da je isti bio potreban i da je svoju funkciju vršio dobro, te da je potreban i dalje izlaziti sa još više članaka, naročito iz naše svakodnevne problematike. List je zabilježio sva naša važnija zbivanja i aktivnost u radu naših društveno-političkih organizacija. Donio je i par članaka iz naše prošlosti, tražeći uvijek novi izraz i novu riječ.

Nadalje iznosimo nekoliko statističkih podataka o sadašnjem izlaženju lista: Izašla su četiri broja (tri redovna i jedan izvanredan). Redovni brojevi štampani su po tri-sto primjeraka, a izvanredan broj u petsto primjeraka, što je ukupno 1.400 primjeraka sa ukupno 112 stranica štampanog teksta na 19.400 araka papira. (Ovdje nije uračunat "Godišnjak" koji je štampan u 200 primjeraka sa 23 stranice na 2.400 araka).

Ukupna materijalna sredstva za njegovo izlaženje iznosila su 101.300 dinara, te prema tome troškovi po jednom primjerku iznose 72 dinara. U ovo nije uračunat naš trud, kao ni rad svih suradnika, koji nije nagrađivan. Uredništvo se na razne načine borilo, da dobije materijalna sredstva, kako bi se list mogao dijeliti besplatno u svako domaćinstvo mjesta Buševac. Jedino smo u izvanrednom broju naznačili prodajnu cijenu od din 50.- po komadu i tako prodavali. Kako je bilo prodano samo 220 kom to je ukupan iznos bio din 11.000.- čime su se za cca din 7.000.- platili letci i ostali propagadni materijal prilikom proslave otkrivanja spomenika, dok se ostatak od cca din 4.000.- utrošio za ostale režijske troškove za taj broj "Glasa Buševca". Vrijeme je, da se na Godišnjoj skupštini pretrase ovaj problem sa svim predstavnicima ostalih naših društveno - političkih organizacija, te da se prvo: osiguraju sredstva na vrijeme i drugo: već prema prijašnjim dogovoru, da svaka organizacija ima svoga člana određenog da piše članke o radu svog društva ili da se brine o tome, da drugi pišu, a on te članke da dostavlja na vrijeme redakciji, kako bi list izlazio na vrijeme i sa aktuelnim člancima.

Pozivamo i ostale naše mještane, da pišu o svemu što misle, da je potrebno pisati i govoriti. Krivo je mišljenje, ako netko misli, da redakcija postoji zato, da piše članke.

Uredništvo ima zadatak, da uskladjuje te članke i ispravljara greške, odgovara čitaocima i brine se o izlaženju lista i da piše samo onoliko, koliko je nužno potrebno. Zbog toga se i brojno stanje uredništva nešto izmjenilo tj. da pored glavnih i tehničkog urednika uđu u njegov sastav i drugi članovi, koje će te naći na početku lista. Prema tome nam je želja, da list postane naš zajednički i da svaki ima pravo iznijeti svoje mišljenje. Uredništvo si je ostavilo zadatak, da štampa preostre kritičke članke i da ne dozvoljava vrijeđajuću polemiku. Stav uredništva ne mora biti uvijek istovjetan sa

stavom pojedinog dopisnika, jer upravo na ovaj način tj. zdravom kritikom se želi doći do realnih podataka.

Obzirom, da je izvještaj OSS-a za Godišnju skupštinu štampan u ovom broju, to u početku zamišljeni stav uredništva "Godišnjak", koje je isto i za "Glas Buševca", da se štampa svake godine povodom Godišnje skupštine OSS-e "Godišnjak" ne će ovaj puta biti ostvaren. Prema tome "Godišnjak OSS-e više ne će izlaziti, jer će ovu organizaciju kao i sve ostale društveno-političke organizacije mjesta Buševac štampati svoje izvještaje u "Glasu Buševca", koji time postaje zaista list mjesta Buševac. U ovom broju ćete uz ostale već uobičajene članke naći i izvještaje sa Godišnjih skupština pojedinih organizacija, koji se zbog skučenosti prostora biti manje ili više skraćeni.

UREDNIŠTVO:

PRIPREME A SKUPŠTINSKE IZBORE

Krajem ožujka i u toku travnja održavaju se skupštinski izbori na kojima će se izabrati polovina sastava svih predstavničkih tjela - od općinskih do Savezne skupštine. U našoj općini će se tako vršiti izbor 46 odbornika Općinske skupštine, 1 zastupnik u Sabor SR Hrvatske i pet saveznih poslanika. Savezne poslanike biramo zajedno s općinama šireg gradskog područja i to:

Remetinec, Jastrebarsko, Klačinec, Samobor i Zaprešić. Izborna jedinica - Buševac bira jednog odbornika za općinsko vijeće radnih zajednica, kojega biraju OPZ, tj. poljoprivredni proizvođači. Značaj tih izbora očituje se u tome, što će se na njima prvi puta primjeniti rotaciji i ograničenje ponovnog izbora, kao ustavna načela, te društveno - političke intencije usvojene na VIII kongresu SKJ i stavovi o kadrovskoj politici i produbljivanju neposredne socijalističke demokracije iznesene u Tezama Saveznog odbora SSRNJ o skupštinskim izborima. Radi što veće mašovnosti i demokratičnosti, izvršeno je evidentiranje mogućih kandidata, kako svugdje tako i u našem mjestu. Ovo evidentiranje netrebamo uzeti kao - gotovo, već je jedino Zbor birača mjerodavan da utvrđuje predložene kandidate.

Zbor birača našega mjesta održat će se 9. ožujka u 18 sati u prostoriji ZADRUŽNOG DOMA i ovim putem pozivamo sve mještane da se u što većem broju odazovu istom.

8 OŽUJAK - DAN ŽENA

U dalekom gradu Kopenhagenu (Danska) održana je 1910. god. velika konferencija žena. Na toj konferenciji Klara Cetkin, istaknuti borac za ženska prava, predložila je da se u ožujku svake godine u čitavom svijetu slavi Dan žena. A mjesec ožujak nije slučajno izabran.

Godinu dana ranije, ožujka 1909., Americu su potresali veliki događaji. Tisuće žena demonstrirale su ulicama Chicaga, tražeći pravo glasa. I radnici su štrajkali. Oni su tražili da se žene u svojim pravima potpuno izjednače s muškarcima. Za uspomenu na te dane, Internacionalna konferencija žena socijalistkinja u Kopenhagenu usvojila je prijedlog Klare Cetkin.

Otada već šestu deceniju, sve napredne snage čovječanstva slave 8. ožujak kao Dan žena.

Na taj dan su već 1911. godine demonstrirale radnice u Njemačkoj, Švicarskoj, i Danskoj. To isto su 1913 ponovile žene u Rusiji, a 1914. radnice u Francuskoj i Njemačkoj. Na taj dan je 1917 godine na ulicama Petrograda (danas Lenjingrad) prolivena krv ruskih radnica. Policija je demonstracije gušila oružjem.

Ni žene Jugoslavije nisu zaostajale u borbi za svoja prava. I prije Prvog svjetskog rata i kasnije one su demonstrirale i istupale protiv ekonomske potlačenosti i političkog bespravilja. Jer, u staroj Jugoslaviji žena za isti rad nije bila plaćena kao muškarac i nije imala pravo glasa.

Borbu za svoja prava žene u Jugoslaviji nastavile su 1941 godine s puškom u ruci. Osim ožujka veliki međunarodni praznik žena, proslavljao se i u ratu, svjeda gdje su se nalazili narodni borci. Danas, nakon pobjede, naše majke i sestre sve naše žene slave svoj dan kao vrijedni graditelji novog, ljepšeg, sretnijeg života. Svake godine osmi ožujak, međunarodni dan žena, proslavlja sve više žena, koje povezuje i ujedinjuje borba i spremnost za ostvarenje mira, pravde i demokracije u svijetu.

Milijuni naprednih žena-radnica, seljanki i intelektualki uzeli su na sebe veliki i odgovorni zadatak, čije će izvršenje osigurati sretno i bezbrižno djetinjstvo njihovoj djeci i tako dati svoj doprinos stvaranju mira i progressa.

Danas su u pojedinim zemljama žene ostvarile svoja prava do najvišeg stupnja, one su ravnopravne, one prihvaćaju sve zadatke, u vezi sa zajedničkom borbom za ostvarenje zadataka na svim poljima izgradnje i života svoje zemlje. U takvom položaju i sa takvim zadacima u svojoj zemlji, nalaze se prije svega i žene nove Jugoslavije.

No, žene mnogih drugih naroda još uvijek prolijevaju krv u borbi protiv tuđina i eksploatatora. Ropstvo i stradanja, kojima su još danas izloženi pojedini narodi, a to znači i žene, izazivlju najdublja suosjećanja žena, koje žive u slobodnim zemljama.

I žene Jugoslavije podržavaju borbu žena cijelog svijeta za svoje oslobođenje, borbu za pravo na rad i privređivanje, na vršenje svih društvenih službi i dužnosti, borbu za jednakost, za bolji i ljepši život, za mir i ravnopravnost među ljudima i narodima.

U današnjim uslovima razvoja društvene samouprave, 8. ožujak ima kod nas obilježje sve većeg i dubljeg učesća žena u privrednom i političkom životu, a to se naročito osjeća u toku posljednjih godina, jer je broj zaposlenih žena u privredi i javnim službama sve veći.

Kod nas komunisti i napredne snage vode konkretnu i stvarnu borbu za ravnopravnost žene, za uključivanje žena u privredi i druge društvene službe i to na višem nivou stručnosti poslova, afirmiranje i aktiviranje žene u raznim društvenim zadacima, koje proizlaze iz šire društvene aktivnosti žena. Vode borbu i za sistematsko rješavanje problema društvenog standarda a najviše se staraju da olakšaju brigu majkama oko djece i za društvenu pomoć u rješavanju problema domaćinstva.

Žena može biti na svakom mjestu ravnopravna s muškarcem, istači se u hrabrosti, ustrajnosti i društvenom samoupravljanju ali nitko ne može voljeti i praštati kao majka, kao žena.

Ko čelik je čvrsta, kad za nas se bori,
A sitna ko zrna, kad o njoj se zbori.
Ko dašak je nježna, kad rukom nas gladi,
A kamen kremenac, kad cio dan radi.
Ko krušac je meka, kad voli i prašta
A živi je vutak, kad priče nam mašta.
Ko melem je blaga, kad rane nam vida,
Ko sunčana zraka, kad brige nam skida.
Ko breza treperi, kad gleda nas sjetne,
A klikče ko ševa, kad visi nas sretne.
Ko sjena je tiha, kad trpi i pati,
Trpjet i sutjet, tko moć neg mati!

Za razliku od žena u borbi, ženama danas priređuju svečanost, akademije, priredbe, predavanja, daje im se svaka počast, dariva ih se, a djeca svake godine iznenaduju svoje majke za svu njihovu brigu.

To neka je i pozdrav žena i svih majki našeg mjesta
8. ožujak Međunarodnom danu žena.

Neka živi 8. ožujak!

Neka živi socijalistička Jugoslavija!

IZVJEŠTAJ SA GODIŠNJE SKUPŠTINE SAVEZA BORACA BUŠEVAC

Dana 10. siječnja 1965 je održana godišnja skupština Saveza boraca NOR-a mjesne organizacije Buševac. Glavni referat je podnio tajnik organizacije drug Mato Katulić, osvrnuvši se na rad u proteklom periodu unatrag godinu dana sa svim uspjesima. U referatu je istaknuto, da je izvršen zadatak, koji si je organizacija postavila tj. izgrađen je spomenik, iako ne onako, kako je zamišljen, jer je još uvijek ostao nedovršen. Uglavnom se kod toga pokazalo, da organizacija može postići i veće rezultate uz malo veća zalaganja pojedinaca. Iako izvana izgleda, da se sve radi po planu i u redu, ipak postoji nešto unutar društva, što ometa njezin sasvim pozitivan rad, a to su slabosti, koje pokazuju pojedinci. Radi se o tome, da sav teret organizacije snose uglavnom neki članovi odbora, dok su drugi samo članovi na papiru. Podnosioc referata je mišljenja da je najbolje da se izabere novi upravni odbor, koji bi trebao biti jedinstveniji nego dotadašnji, pa bi se mogli očekivati i veći uspjesi.

Što se tiče spomenika ponovljeno je da još nedostaju ugravirane figura, zatim bi trebalo postaviti novu natpisnu ploču, urediti pozadinu i okolinu spomenika. Izvodjaču je do sada dano samo 500.000.- dinara kao avans, dok mu je ostatak od 500.000.- dinara trebalo predati prilikom predaje spomenika što još ni do danas nije učinjeno, jer komisija iz gradskog odbora nije zaprimila spomenik i ocjenila njegovu umjetničku vrijednost. S druge strane je financijski održana proslava prilikom otkrivanja spomenika zadovoljila, iako ne u potpunosti. Podrške nije bilo, prema izjavi tajnika, sa strane rukovodećih ljudi općinskog udruženja Saveza boraca, jer su se nekako u isto vrijeme održavale razne svečanosti i u drugim okolnim mjestima.

U daljnjem izlaganju je naglašeno, da se premalo misli na stare još žive naše heroje, kojima je potrebna veća pomoć, nego što je primaju od zajednice ili je uopće ne primaju. Kod toga bi trebalo svakako proanalizirati, da li zaista svaki dobiva prema svojim zaslugama, jer ima primjedbi sa strane, da se nekima ne priznaje dovoljno njegovo sudjelovanje kod oslobođenja zemlje, dok s druge strane oni, koji su malo dali za svoj narod, vuku katkada i pre veliku korist od toga.

Na osnovu gore iznešenoga se uglavnom i vodila diskusija, a prijedlog Ivana Kos, da se na mramornoj ploči upiše ime palog borca Josipa Horvačić iz Novog sela je prihvaćen.

Nadalje je blagajnik iznio situaciju blagajničkog poslovanja, iz kojega je vidljivo, da organizacija ima dugovni saldo od din. 224.762.-

Nakon izbora kandidacione komisije i razrješnice starom odboru, kao i izbora delegata za općinsku skupštinu izneseni su zadaci rada u 1965 godini, koji glase kako slijedi: 1/ Srediti se organizaciono, 2/ Ubrati članarinu, 3/ Zatražiti dodjeljenje novac za gradnju spomenika od općinskog odbora, Udruženja Saveza boraca kao i pomoć, koja je obećana sa strane predsjednika općinske skupštine u tu svrhu.

4/ Ubrati još neubrani novac za predane zahvalnice i drugo, 5/ Izvršiti klesanje figura na spomeniku tj. dovršiti spomenik 6/ Zasaditi živu ogradu i cvijeće oko spomenika, 7/ Završiti započetu parnicu protiv zanatskog poduzeća "Izgradnja" Sisak

radi povratka akontacije prilikom pogodbe spomenika, koji nije napravljen, 8/ Dostaviti prijedloge za pojedine drugove radi priznavanja posebnog radnog staža, koji im pripada kao borcima NOR-a, a koji do danas nisu ostvarili, 9/ Povesti računa o starijim i nemoćnim drugovima, o njihovim pravima za ostvarenje starosnih penzija ili državne pomoći, 10/ Stupiti u kontakt sa Šumskim gospodarstvom u Velikoj Gorici ili "DIP" Turropolje radi dodjelivanja ogrjeva za borce u 1965 godini, i 11/ Izvršiti pripremu te održati zabavu sa priredbom uz godišnjicu oslobođenja.

IZVJEŠTAJ SA GODIŠNJE SKUPŠTINE DOBROVOLJNOG VATROGASNOG
DRUŠTVA (DVD-a) - BUŠEVAC

24. siječnja 1965 održana je Skupština DVD-a Buševac, na kojoj je uz 65 prisutnih članova, 10 delegata raznih društveno političkih organizacija mjesta Buševac te tri novopri-mljena člana, prisustvovao je i predstavnik Vatrogasnog odbora općine Velika Gorica drug Franjo Glagolić. Skupština se odvijala već prema ustaljenom rasporedu tj. nakon biranja radnog predsjedništva podnašali su se referati i to najprije tajnik, zatim blagajnik, komandir, spremištari i nadzorni odbor. Nakon toga je slijedila diskusija po izvještajima, Uputnjavanje Upravnog odbora, biranje delegata za godišnju skupštinu Vatrogasnog odbora u Vel. Gorici, a iza postavljanja plana rada za daljnji period se diskutiralo o raznim temama.

Ovdje ćemo uglavnom sumirati glavne misli iz pojedinih referata i diskusija, te donešene odluke.

Najopširniji referat je svakako onaj, što ga je podnio tajnik Josip Robić, On je napomenuo, da društvo broji 48 aktivnih, 19 rezervnih, 34 podupirajućih i 2 utemeljiteljska člana, što ukupno čini 103 člana. U periodu od prošle godišnje skupštine je zbog smrtnih slučajeva Josipa Koš i Ivana Katulić društvo umanjeno za dva člana. Upravo, kako je vidljivo iz tajnikova izvještaja, brojno stanje je bolna tačka društva, jer pravih članova, discipliniranih i požrtvovanih je veoma malo, a i podmladak je slabo zastupljen, S time u vezi je i problem stručnog kadra u društvu, pa se osjeća velik nedostatak podoficira i oficira. U svrhu upoznavanja članova sa novim aparatima i opremom su organizirana tri stručna predavanja. Slične diskusije su se vodile i na šest održanih sjednicajelokupnog društva, te treba posebno napomenuti izvjestan uspjeh u rješavanju preventivnih mjera, jer tokom čitave prošle godine nije bilo nijedne vatrogasne intervencije. Kao jedna od glavnih tema referata, a što je bila i glavna radna akcija u proteklom periodu je pitanje proširenja vatrogasnog doma. Počelo je gotovo iz ničega, a postignut zaista zavidan rezultat. Svakako su kod toga ostvarenja mnogi doprinijeli i više, nego što se očekivalo, ali su i mnogi zakazali. Akciju je organizirao odbor odnosno Štab za rukovodjenje, u koji su ušli predstavnici svih društveno-političkih organizacija Buševac, Ali kako je ovaj Štab zakazao, to je daljnju organizaciju radova preuzeo Upravni odbor DVD-a. Doduše bilo je teških momenata, ali je do danas uglavnom, uzevši u obzir raspoloživa sredstva mnogo postignuto.

Tako je sabirnom akcijom u Buševcu i Novom Selu sakupljeno oko 200.000. din o čemu je bilo govora i u zadnjem broju Glasa Buševca (napominjemo da su drugovi Blaž Katulić, gl 42 i Franjo Sever, gl. 111 darovali po din 1.000.-) NK "Polet" je dao pomoć od din 300.000.- Poljoprivredna zadruga "Turopolje" din 100.000.-, aktiv žena din 20.000.- i Aktiv Saveza omladine din 20.000.- osim toga su svi aktivni i rezervni članovi dali zajam od po din 1.000.- što čini ukupno 70.000.- din. Također je i pomoć u obliku fizičkog rada prilično zadovoljila, tako da je bilo sa 31.12.1964. knjiženo ukupno 1.007 dobrovoljnih sati. Veoma dobar i cijenjen rad su izvršili požrtvovni postavljači električne rasvjete u domu. Društvo je primilo pomoć u svrhu nabave opreme od Vatrogasnog odbora općine Velika Gorica. Ovim se putem u ime DVD-a Buševac ponovo zahvaljujemo svima, koji su u bilo kakvom vidu potpomogli rad DVD-a. Sve je to zapisano podrobnije u zapisniku društva, tako da će se moći u svako doba kontrolirati, tko je koliko dao za društvo.

Sadašnja situacija postavlja još probleme konačnog dovršenja doma. U pitanju su krećenje doma, nabava namještaja i ostalog inventara, a treba misliti i na daljnje održavanje te prostorije. Svakako bi trebalo postaviti strože mjere kod nakna da prilikom oštećivanja sale, kao i samo lupanje čaša i boča.

Komandir DVD-a drug Stjepan Detelić se također u svom referatu osvrnuo na disciplinu unutar društva i zauzeo prilično kritičan stav, jer ova po njegovu mišljenju ne zadovoljava, a to je osnova i za ostale uspjehe. Upravo zbog toga kao i zbog tehničke nespремnosti pokazao se nezadovoljavajući rezultat obzirom na naše mogućnosti prilikom takmičenja u Turopolju. Mnogo ih ima, koju su samo članovi na papiru, pa ukoliko netko ne može da ide na vježbe trebao bi svakako to prije najaviti. Pohvalno je svakako sudjelovanje naših devet članova sa vatrogasnom štrcaljkom u čišćenju zagrebačkih podruma poslije poplave, kada je određeno oko 100 radnih sati. Komandir se u svom izlaganju na koncu obratio društvu da se i dalje provedu preventivne mjere, kao i da se u tom smislu održe predavanja.

Nadzorni odbor je u svome izvještaju objavio, da je dva puta pregledao blagajničko poslovanje, tako da je situacija bila slijedeća: primitak 1,191.403.- izdatak 1,159.874.- saldo blagajne 62.650 od toga je u blagajni 31.529.- a na računskoj knjižici 31.121, dok dugovina OPZ Vukovina iznosi iznosi 134.590 dinara.

Dalje se nastavila diskusija, gdje se napomenulo, da već treba početi sa pripremama za proslavu 65-godišnjice postojanja društva. Između ostalog je bio dat i prijedlog, da se oko vatrogasnog doma zasadi živa ograda, zatim da se više sredstava ulaže i za opremu. Skupština je prihvatila molbu NK "Polet" da može koristiti dom za održavanje fiskulturnih vježbi, zatim je za tajnika društva potvrđen umjesto Ivan Robić, kol. 29, Josip Robić, gl.38. Želja Franje Založnika da bude podupirajući član je prihvaćena. Drug Franjo Glagolić je u ime Vatrogasnog odbora općine Vel. Gorica predao diplomu spremištaru Stjepanu Rožić. Dragó Bobesić, Stjepan Robić, Fabijan Robić i Josip Robić dobivaju suglasnošću Skupštine odmor od godinu dana, jer će u isto vrijeme imati kod kuće gradjevinške radove. Franjo Rožić, kol.68 i Blaž Katulić, gl. 42 na vlastitu želju, a odlukom Skupštine prelaze u rezervu. Na prijedlog Josipa Robić i prihvatom Skupštine određuje se godišnja članarina za podupirajuće

članove u iznosu od din 1.200.- Razgovaralo se nadalje o samome domu tj. tko će u buduće preuzeti upravu i održavanje, ali nije donešena konačna odluka.

Skupština je jednoglasno prihvatila plan rada za iduću godinu i to kako slijedi: 1) Učvrstiti disciplinu, 2) Upotrijebiti društvo mladim članovima, 3) Održati najmanje deset vježbi i pet predavanja, 4) Održati tečaj za neispitane vatrogasce 5) Nabaviti opremu, 6) Poboljšati preventivnu zaštitu tj. urediti bunare, skladišta, javne objekte, dvorišta i oko kuća, 7) Dovršiti dom i nabaviti potreban namještaj i 8) Urediti okolinu doma, postaviti WC i drugo.

Tako je Skupština završila rad, a nastavilo se veseljem.

Josip Katulić, tajnik SD "Polet"

IZVJEŠTAJ SA GODIŠNJE SKUPŠTINE SD "POLET" BUŠEVAC

Dana 14.I.1965. održana je godišnja skupština SD "Polet". Na toj skupštini razmotreni su svi problemi tog društva, kao i oni koji nisu u sklopu sa društvom. Kao što nam je poznato SD "Polet" postoji još od 1933 godine gdje su se prvi puta počeli okupljati mladići da svoje slobodno vrijeme iskoriste za nogomet. Poznato nam je i to, da ti drugovi, koji su osnovali nogometni klub u Buševcu, nisu imali određena financijska sredstva za kupovanje posebnih rekvizita, nego su kao ulog davali svoj vlastiti novac, da bi nabavili koliko-toliko onih stvari, a kojima bi počeli svoje takmičenje. Danas SD "Polet" raspolaže sa više garnitura rekvizita, ali ipak je žalosno da naši osnivači, a to se vidi i po uspjesima na takmičenjima, gdje su se pokazali slabo aktivni, a uz malo više zalaganja uspjeh je mogao biti veći. Tako npr. nogometna ekipa, koja je svoje utakmice odigravala bez dovoljno igrača ili su se predavale utakmice bez borbe, tako da nisu mogli postići zapaženi uspjeh, iako je bilo lijepih rezultata, kojima su pokazali da se može i ono što je izgledalo nemoguće. Tako npr. da vam prikazem bar nekoliko rezultata sa sportskog takmičenja, koje su bili jako radosni za nas:

* vidi dolje

"Polet" - "Udarnik" 5 : 2; "Polet" - "Mladost" 9 : 1, "Polet" - "Budućnost" 5:2.

Moramo se podsjetiti na žalosne trenutke, kada smo već planirane bodove ostavljali protivniku i to ne favoritima, nego onima iz donjeg dijela tablice, pa makar se to igralo i kod kuće. Tako smo npr. izgubili utakmicu sa NK iz Kobilica sa 2:1 i u gostima od NK Mičevca sa 3:2. Iako je to bio neuspjeh, ipak za nas je uspjeh, jer smo tada nastupali bez svojih 5 igrača a utakmice smo odigravali sa svega 9 igrača. Tako da smo u tom periodu postigli 5 pobjeda, 4 poraza sa gol-razlikom 29:18 u našu korist.

Planovi za novo rukovodstvo

Budući da smo izabrali novo rukovodstvo, koje je odlučilo da se povede pitanje oko izgradnje sportskih objekata kao npr. rukometno, odbojkaško i košarkaško igralište, tako da bi se omogućila veća sportska aktivnost ne samo omladincima nego i omladinkama. Danas sportsko društvo broji nešto preko 250 članova, a kako znamo nisu svi zainteresirani za nogomet.

Mnogi od njih bi rado svoje slobodno vrijeme provodili igrajući rukomet, odbojku ili košarku. Budući da su se financijska sredstva, koje je posjedovalo sportsko društvo davalo u

* Naši omladinci nisu tako zainteresirani, kako su to bili

pripomoć drugim društvenim organizacijama kao npr. DVD za izgradnju i proširenje doma, Savezu boraca za podizanje spomenika palim borcima, nismo bili u stanju da podignemo te sportske objekte, koje ćemo svakako ove godine nastojati dovršiti. Obećavamo svojim simpatizerima da ćemo ove godine 1965 bar koliko-toliko riješiti probleme, koji tište sportsko društvo "polet" i da ćemo se pokazati aktivniji na sportskim terenima, kao i izvršenja, koja su nam data u zadatak, ali uz pripomoć drugih organizacija, a najviše očekujemo pomoć od aktiva saveza omladine, koji će svoje slobodno vrijeme provesti na radnim akcijama za izradnju potrebnih terena.

Drugom prilikom ćemo vam se opet javiti sa novim rezultatima, koje smo i koje ćemo još izvršiti.

O GLASU BUŠEVCA GOVORE

Franjo Detelić /Pavlov/ Vel.Gorica: Pozdravljam inicijativu izdavanja lista "Glas Buševca", koji redovito čitam. U njemu me najviše zanima humor, pisan našom buševskom kajkavštinom, te mi je drago pročitati mnoge stare riječi, koje pomalo izumiru, a one me podsjećaju na prošlost. Preporučam, da se list malo više dotjera tehnički već prema mogućnosti i da u njemu ima više aktuelnih, a manje povijesnih članaka.

Nikola Kovačević /agronom/ Čepin: Trebalo bi uvesti pretplatu na list, tako da bi ga i mi, koji živimo daleko izvan Buševca, mogli dobiti na vrijeme. A trebalo bi uvesti rubriku "Razgovor s čitaocima", gdje bi mi svi zajedno iznosili različite probleme, te preko te rubrike bili u međusobnoj vezi.

Črnko Zvonimir /glumac/ Zagreb: Jako mi se sviđa taj list i veoma sam ponosan na njega. I ja ću napisati članak: "Sjećanja na moj rad u OSS-e, gdje sam počeo razvijati svoj glumački talent.

Branko Katulić /vojnici/ Miš: I mi vojnici Buševčani, daleko od Buševca, smo dobili prvi broj "Glasa Buševca" i svi smo ga znatiželjno pročitali, a doma na odsustvu pročitati ću i ostale brojeve.

Barica Črnko /Imbrina/, Zagreb: U školi sam pročitala u Vjesniku, da je izašao "Glas Buševca", te sam odmah potrčala do kioska da ga kupim. Prodavačica, jasno, rekla mi je, da ga nema. Ja sam jedva čekala da dođe nedelja, te dodem kući i da ga vidim toliko me oduševio.

Josip Horvat, Plitvička ul 14 Zagreb, Poslao je dopisnicu uredništvu sa sljedećim tekstom: Poštovani drugovi! Čitao sam o Vašem listu "Glas Buševca", pa kako me taj list interesira, molim da mi putem pošte pošaljete brojeve koji su dosad izašli. Uplatiti ću Vam pouzete. Sa pozdravom.

Franjo Rožić /Dragičin/ Buševac, Ne znam što bi Vam rekao o listu, jer je gotovo sve dobro. Nije dobro, da se nekoga kritizira ili vrijeđa, pa je najbolje da svaki piše o sebi, jer se inače budu ljudi posvađali. Dobro je, da list izlazi.

Bara Detelić /Bablinova/ Buševac, ne čita "Glas Buševca" jer ne vidi, ali je interesira "Barek i Marek", kad joj netko čita. Jana Kovačević /Licitarova/ Buševac: Nema vremena za čitanje čitavog lista, nego pratim samo podatke rođenih umrlih i vjenčanih, a vozni red mi dobro posluži.

Petar Kos. Buševac, pohvalio je izlaženje lista, a posebno članke iz prošlosti kao i sadašnjosti. On kaže da bi trebalo pisati više istine, za tim o aktuelnim problemima i o poljoprivredi. Barek i Marek mu se dopadaju.

Stjepan Katulić (Črnkov):

ŠAHOVSKO PRVENSTVO SD "POLET" ZA

1965 god.

Završeno je šahovsko prvenstvo Buševca, na kojem je sudjelovalo 45 šahista. Najprije su se igralo kvalifikacije, kod čega je 15 šahista ušlo u finalni dio natjecanja. Pobjednik na prvenstvu je bio Stjepan Katulić, osvojivši bez konkurencije prvo mjesto, dok se za drugo mjesto vodila sgorčena borba između Marijana Rožić, Zlatka Rožić i Ivana Detelić. Od ovih trojice je najveći uspjeh postigao Marijan Rožić, koji je još pionir, te je osvojio drugo mjesto među seniorima. Za Ivana Detelić je četvrto mjesto neuspjeh, jer je do sada on bio uvijek drugi. Nadalje su najviše podbacili Franjo Detelić i Ivan Katulić, koji se nisu tako reći sastali sa bodom. Ipak je turnir bio vrlo interesantan, jer se vodila borba za prestiž između šahista. Prva petorica dobivaju nagrade, što ih je uprava SD "Plet" Buševac obećala podijeliti.

Ovo nam je prvenstvo dobro došlo kao priprema za sastav reprezentacije Buševca, koja će igrati na općinskom prvenstvu u Velikoj Gorici.

Službeni poredak po osvojenim mjestima na tablici je slijedeći: 1. Stjepan Katulić, 2 i 3, Marijan Rožić i Zlatko Rožić, 4 i 5, Ivan Detelić i Drago Katulić, 6 7 i 8, Marijan Lučić, Josip Kovačević i Stjepan Detelić, 9 Franjo Frlić, 10 Josip Črnko, 11. Tomo Robić, 12. Franjo Detelić, 13 Ivan Katulić, 14. Božo Kajganić i 15. Stjepan Katulić.

NA DOČEKU NOVOG LJETA

Na staru godinu u selu velikom,

U plesnoj sali u domu vatrogasnom

Skupili se veliki i mali, svaki u želji da proslavi

U društvu sa puno svjeta taj doček Novog ljeta.

Sa istom željom i puno nade, došao je i naš Rade

Bogat sin oca Vlade.

Baš tu večer bacio je naš soko

Na djevojku jednu, oko

Ljupu, vitku, nasmijanu,

Kao maškara namazanu.

Zanjele ga njene oči, osvajačke plave

Zaljubio se u nju Rade bez ikakve šale.

Rade momče mlado, nebrijano,

Prvi puta do učiju zatreskano.

Misli kuje cijelu večer snuje,

Kako će u pola noći prvi k ljepotici da skoči,

Prvi da joj stisne ruku i privine k svome struku.

Ponoć kucnu, mrak nastade

Kao strjela skoči Rade

Pravo ispred stola ljepotice mlade.

Oči mu se zakrijesile, srce zaigralo

Usta jedva promučase: "Ja bih čestitao"

Ruka brzo ruku primi i u mraku se privinu.

Stisne Rade k sebi curu, ljubi sav u sreći

Ne mareći što u sali govornik hoće nešto reći

Curu drži čvrsto, taj dragi pljen

Ne videći kad u sali bljesnu svjetlo u jedan tren

Najednom se trgnu - iznenada i gurnu od sebe ljepoticu tada.

A na usnama mu ljepim mladim od stare babe gebis ostade.

KRITIČKI OSVRT NA PREMIJERU KOMEDIJE
SLUGA DVAJU GOSPODARA

U subotu 13. II 1965. godine imali smo priliku vidjeti na našoj pozornici jednu zaista zanimljivu komediju talijanskog pisca Carla Goldonija. Dramska družina OSS-e ovaj puta je uvježbala jedan igrokaz, koji je svakako potrebno za- bilježiti i malo više analizirati. Sa ovom komedijom, koja ima niz prednosti pred nekim do sada izvedenim igrokazima, treba svakako gostovati u okolnim mjestima. To nam omogućuje ovaj komad zbog malog broja glumaca i laganog zabavnog sadržaja, razumljivog i bliskog svakom gledaocu. Ova predstava spada svakako u red onih igrokaza, koji se pamte nešto duže, ne zbog svog teksta, koji je lagan, shvatljiv i ugodan gledaocu, već zbog dekoracije pozornice i par majstorskih uvježbanih uloga. Uređenje pozornice je zaista bilo lijepo, te je približila gledaocu pravu stvarnost. To je bila zamisao i realizacija redatelja i našeg, možemo reći umjetnika Vladimira Pospišila, koji je svoj talenat prenio na platno i dočarao Veneciju onakovom kakva ona izgleda. Tu je vješto prikazan most, more, kuće i sve ono, što je specifično za Veneciju. U ovaj ambijent skladno su se uklapale skoro sve scene. Pod izrazom "skoro" se misli na uloge trgovca Pantalonea i doktora Lombarda, koje su tumačili Stjepan Rožić i Ivan Stimac. Oni nisu, bez svoje krivnje, uspjeli dočarati likove koje su tumačili. Krivnja leži na kostimima i maski, kojih oni uopće nisu imali, te je razumljivo, da si nitko nije mogao predočiti, da su to dva starca, nego ono što jesu. Isti je slučaj bio i sa podvornicima, čiji su kostimi isto bili suvremeni, što je svakako propust. Svojim kostimom i svojom figurom Ivan Rožić je uspio ostvariti zaista nezaboravljen lik slugu Truffaldina. Ovako odigrana uloga rijetko se vidjela na našoj pozornici. On je svoju ulogu odigrao majstorski i dočarao lik Truffaldina kao što je to i komedijom zanišljeno. I ostali naši glumci su bili dobri, te se ne može reći, da je netko slabo glumio, iako je bilo glumaca početnika, koji su se lijepo snašli na pozornici. Smetnju gledaocima je zadavala rasvjeta, koje u prvom planu pozornice tj. u dubini od jednog metra nije uopće bilo, te su glumci bili u mraku. Da bi se ove negativnosti izbjegle, potrebno bi bilo nabaviti dva manja reflektora za pozornicu. Time bi se riješio i ovaj svjetlosni problem.

Predstavu je pripremao i vodio redatelj Josip Rožić, čije je bogato iskustvo pridonijelo, da ovi mladi glumci uspješno prikažu davno nestale građane Venecije. Zbog toga je publika zanimljivo i pažljivo pratila tu predstavu. Na glavnoj izvedbi nisu kao gledaoci prisustvovala djeca, jer je za njih bila organizirana posebna predstava, pa je tako za vrijeme priredbe bila tišina, što je inače kod nas rijetkost. Ova predstava pružila nam je zaista dva sata ugodne razonode, te je publika zadovoljno otišla kući i kasnije živo raspravljala o samoj predstavi, koju je u potpunosti shvatila. Plakati i čitav propagandni materijal su bili također skladni, te kao takvi predstavljaju vrijedni dokumenat ovog kulturnog događaja.

Muzičko sudjelovanje električnih gitarista "Albatros" između pauza je bila svakako dobra zamisao, te je ova predstava u cjelini bila jedan ugodan doživljaj. Uvjereni smo da su domaći posjetioči, kao i ostali gosti bili zadovoljni tom priredbom. Poslije predstave bila je zabava, gdje se je serviralo originalno vino, pakovano u boce, kao i odličan buffet.

LEKENIK, subota 20. veljače 1965. godine.

Dramska družina je gostovala sa istim igrokažom i u Lekeniku. Stari posjetioči došli su opet nakon duže pauze od više godina da vide ovu predstavu, uvjereni da će i ovaj put otići zadovoljni kao i prijašnjih godina, kada su imali priliku vidjeti naše predstave.

Dobrom organizacijom dopreme i slaganje kulisa, te prijevozom glumaca autom naše poljoprivredne zadruge, omogućen je skladan rad bez nerveze glumaca i organizatora, što je bio svakako veliki doprinos uspješnoj realizaciji predstave. Ovaj puta je glumačka ekipa izvela komediju "Sluga dvaju gospodara" bolje nego u Buševcu, što je plod dužeg uvježbavanja. Citavu predstavu pratila je publika sa puno interesa, smijajući se nestašlucima sluge Truffaldina. Na koncu predstave gledaoci se nisu micali, nego su čekali, da se pojave svi glumci, da bi ih zatim burnim pljeskom pozdravili. Nakon predstave gledaoci su oduševljeno napustili dvoranu te zajedno sa glumcima nastavili veselje u gostionici, gdje je svirao njihov stalan muzički orkestar.

Gostiona je postala za tren oka puna. Po želji gledalaca iz Lekenika je muzički ansambl odsvirao i pjevao par pjesama u čast izvođača članova OSS-e iz Buševca kao znak tradicionalnog prijateljstva između Lekenika i Buševca. Dugo u noć je nastavljeno veselje u plésu i pjesmi. Sa puno zadovoljstva su se vratili glumci sa gostovanja u želji, da i naši prijatelji iz Lekenika učine isto ovakav jedan posjet u Buševac, gdje će isto tako biti toplo i srdačno dočekani.

Stjepan Robić (Kolar):

MOJA ZAPAZANJA O BUŠEVCU

Buševac ima lijepi zadržni dom, u kojem se smjestila škola, kino, trgovina i jedna društvena prostorija sa knjižnicom i televizorom. Prema domu se sa glavne ceste proteže omanja pista, koja služi za okretanje ZET-ovih autobusa i ostalih prijevoznih sredstava, koja se tamo vraćaju. No, u zadnje vrijeme ta je pista strašno oštećena i nitko se ne brine, da je popravi, iako nam se i nehotice nameće odgovor, da je za to odgovorna zadruga. Mišljenja sam, da bi zadruga i mogla kod toga pomoći, tj. da dađe par kubika šljunka i da ga prevezu zadržni traktori, koji ionako više puta idu prazni iz Vukovine, a ponekad i prije radnog vremena. S druge strane bi trebalo pogledati i ogradu oko toga doma, koja i ne liči više na ogradu. Trebalo bi je ili potpuno strgati, da ne nagrđuje lik doma ili je postaviti, odnosno na njezino mjesto zasaditi živu zelenu ogradu.

Nadalje treba svakako kritizirati odgovorne drugove za stanje ulične rasvjete. Naime, trebalo bi konačno to nekako urediti, da zaista ulična rasvjeta funkcionira, a ne da se nakon par dana, kako se postave nove žarulje, ponavlja opet isto, tj. da žarulje ubrzo pregore. Bilo bi poželjno, da se na glavnim centrima Buševca postave veća osvjetljenja, kao što je to slučaj pred zadružnim domom.

Važan problem u našem mjestu je sve većim razvitkom saobraćaja pitanje izgradnje nogostupa (tratuara). Izgleda da njega neće nitko drugi izgraditi, ako to ne učinimo mi sami. Zbog toga predlažen, da se o tome što prije povede diskusija. Mišljenja sam, da bi svaki Buševčan mogao pripremiti teren ispred svojeg zemljišta, koje bi se prije toga premjerilo i onda u završenoj fazi zajednički stavljao najgornji sloj. To bi svakako trebao biti od najvažnijih zadataka, kojemu bismo trebali neposredno pristupiti, da ga riješimo.

Ivan Rožić,

NOVOGODIŠNJI RAZGOVOR SA NAJSTARIJIM MUŠKARCEM BUŠEVCA

Danas svakako najstariji muški stanovnik Buševca je Ivan Vnućec, rođen 1882. godine. Premda u podmaklin godinama, djeluje on na prvi pogled veoma svjež, no kasnije tek u toku razgovora čovjek uvidi, da su godine ipak ostavile na njemu ovaj pečat. Uz pomoć njegovog sina Ivana doznao sam mnoge pojedinosti iz njegovog života. No, najviše detalja ispričao mi je sam stari Vnućec, danas otac četvero djece i djed desetero unučari, te pradjed osmero praunučadi. Neka nam dalje o sebi priča sam Vnućec:

"Moj otac i stric su došli z Vinogorja z Pregrade. Najprije je došiel v Mraclin i onda je z Mraclina došiel tu z Buševce k Rožiću k Tartine i otud oženil. On je još onda nosil lače, a toga totuk još ne bilo. On je delal na Turopolju pri Raču nejakvom Francuzu, teri je bil predi Dajiča. Stric je otišiel v Lekenik i kupil zemlu i oženil se, a lani mu je sin mrl. Otec moj je imel tu ižu, de je i ova, samo je to bila mala ižica, a kupila mu ju je purica njegova i dala mu je kakti kvantir. Ona je bila sirota, a on frentar. Frentar, tak su negda zvali svakega, do je okolo hodil, a to je mame bilo navek žal".

I tako su eto Vnućeci postali Buševčani. Otac je bio kovač i u selu se brzo snašao. Naravno, da je onda i sin tj. današnji stari Vnućec postao kovač. Ipak sam ga apitao, da li je išao u školu za kovača. "Ni tu bilo nikakove škole za kovače, onda kad sem svučil za kovača. Ja sem imel svega oca, on je bil kovač v Mraclinu, a onda je z Mraclina došiel v Buševce. Ja sem se od nega navučil kovači. Ja sem koval sam tu. Kad sem otišiel v rat, prvi rat znaš, onda sem ja tam imal sreću. Nikad nis puške imal v ruka. Novok sem dobro prešiel. A sat mi bum povedal, kak sem se ženil. Matic Štefanov i ja skupa smo se ženili isti dan i obodva z Mraclina, a bili smo stari već osamnajest let. Z dovolom smo se ženili, jer se nesmo još smeli ženiti, nesmo inali pune osamnajest let. Tak je to bilo. A to ti je bilo živin. Sneg je bil napal neku

dobu, a to ti je vrag bil vuno vreme. Onda se nesu ženili v lača, niti v čizma, nek v opanjke i v gača z rajtami dole. Teri se štel ženiti, taj je moral iti prosit okolo, de bi našel kakve šlape. Lač onda ne bilo. Ludi su i napole delali v gača. I tak sem se ja ženil, a nisem deklu niti poznal, dok nisem došel na zakon. Nu mi je našla Štefana Rožičevoga žena. Ona je bila od jednoga brata, a moja je bila od drugoga brata. To je bila žena od Štefana Rožičevoga, teri je bil tam de je Mikec Petrov. Ja ju nesem ni poznal. Imal sem ja tu dekel, ali mi mati veli: ojdi, veli, ojdi tam, tam ti je lepa dekla Ožinčekova. I ja onda tu, hajde idemo, ali smo mi odma na zapis, nismo se ni videli prve. I tak se ja oženil i navek je bilo dobro".

Razgovor se prilično raširio i uskoro zahvatio mnoge interesantne momente iz života sela. Evo par riječi o ondašnjim buševačkim zanatlijama:

"Pokojni Števec stari, on je bil kolar i onda je moj otec bil kovač i taj Đuro negda je bil kovač i potlem su se nijova deca vučila. Onda je pokojna Barka belu melu prodavala. Ja sem bil kovač i mogel sem prine celo vrečo dobiti. Ona je bila ovdek, de su Gelnari pekarica. Ošla je na saki semen i vozila čipov. Onda je nakrižajne bila bertija, a dučan je imal pokojni Šerežan tam de je sada šnajdar Sever, a ovdek pri Baltorine, tu je bil nekakvi drugi, Butura se zval. I pri Gelnare je bila bertija. Sekak je to bilo. Kad su tamburaši igrali onda su dečki boski tancali".

Tko bi zapisao sva sjećanja jednoga čovjeka sa 83-godišnjim životnim iskustvom? Za to bi trebao čitav "Glas Buševca". Na kraju ja stavim još samo dva zanimljiva sjećanja:

"Jedno je leto po božiću kiša opala i toplo je bilo. I onda su se deca kupala na "dobre dece dan" (28. prosinac). To je čudo bilo veliko, na "dobre dece dan" su se deca pred cirkvom kupala. Bilo je toplo kako Ivajne v lete, Jemput je bil sneg veliki, da se plotnigde ne videl. Buševčani su išli na vuzem na blagoslov z gibanicami Vukovinu prek do štreke van. Sani nisu propadale, nek navek odozgora po snegu. Potlem toga nikad ni bilo tuliko snega, kej bi ga ja znal".

Vrijeme je podmaklo i ja sam se zahvalio Vnučecu na razgovoru. Naime, u 6 sati navečer leže Vnućec u krevet. On se stalno drži toga reda i zato ga nisam smio ni ja poremetiti. Na kraju možemo poželjati najstarijem Buševčanu još mnogo lijepih i sretnih godina.

POVIJEST TUROPOLJA

(napisano prema knjizi "Povijest plem. općine Turopolja" Emilija Laszowskog, svezak I od 1910. godine).

NAZIV "TUROPOLJE"

"Najstariji naziv za Turopolje bio je "Polje zagrebačko" (Campus Zagrebiensis). Ali taj naziv se nije odnosio samo na današnje Turopolje, već se je tim imenom nazivao predjel sve od Želina do Stupnika, i ravnica oko Stenjeveca. S vremenom ograničio se je taj naziv samo na Turopolje, kao plemenitu općinu.

Prvi put što nam sačuvani pisani spomenici sponinju ime "Polje Turovo" (Campus Turouo = Turopolje) jest godine 1334. I to u zborniku arciđakona Ivana Goričkoga, u kojem se navodi crkva "Turovog polja". To je kroz osamljeni slučaj u srednjem vijeku, jer od toga vremena pak sve do XVI. vijeka nije u listinama spomenuto ime "Turopolje", već samo "Zagrebačko polje" - "Campus Zagrabiensis". Moram naglasiti, da nemamo ni cigle hrvatske isprave iz Turopolja sve do XVII. vijeka. Službeni jezik bio je tamo, kao u većem dijelu naše domovine, samo latinski. Iznimku od toga čine stare plemenske općine stare podgorske županije: Draganići, Krašiči, Cvetkovići, Kupčincani itd. i dalje one preko Kupe prema Gvozd, gdje je hrvatski jezik bio službenim unutar tih općina, a poraba glagolskog pisma općenita. Međutim nema dvojbe, da nije već u najstarije doba narod rabi naziv "Turopolje" kako ga i danas rabi. Tekar u XVI. vijeku počinje se u listinama latinskim rabiiti ime "Turopolje" (Campus Thwropolya, districtus Thuropolia). Prvi put, što ovakav hrvatski naziv nalazimo u listini, jest god. 1530. Od tada biva poraba tog imena sve češća, makar da se už to rabi i latinski naziv "Campus Zagrabiensis", koji tekar u XVIII. vijeku biva sve ređi.

Odakle taj naziv "Turopolje" i za što se tim imenom zove naše Turopolje? Bilo je pisaca, koji su tvrdili, da su Turopoljci potomci tursko-madžarskoga plemena, koje je došlo s Mađarima u Evropu i ostalo naseljeno u Turopolju. U tom imenu samom nalaze dokaz svojoj tvrdnji. Tu tvrdnju iznio je mađarski povjesničar Mihajlo Horvat u svojoj raspravi "A Patzi nemzetröl", žaleći, da su turopoljski plemići poput onih što su naselili gornje ugarske županije, na očigled Magjara izgubili svoj narodni jezik.

Evo, kakova tvrdnja može samo onome vrijetiti, komu je hrvatski ili ipće slavenski jezik tuđ. Ako i doista u listinama nalazimo imena, koja zvuče mađarski, ili su gotovo pomagjarena, ne smijemo po tom zaključivati, da je u Turopolju živio mađarski živalj; znati to moramo, da su listine pisane pod uplivom mađarske dvorske kancelarije, koja je rado imena pomadžarivala. Taj upliv opaža se malo ne u svim listinama izdanim u Hrvatskoj po svjetovnim i duhovnim oblastima.

Ime "Turopolje" izvodi bez dvojbe svoj postanak od imenice "tur", kojom se kod Slavena nazivaše životinja, spadajući među preživače, a razred "bovidae"; spadala je dakle u razred naših volova. Poljaci ju nazivaše "Thur" ili "Jumbo", a Nijemci "Auer", "Auerochs", dok se u prirodoslovlju krsti imenom "bos urus". Počam od XIII. vijeka spominju se životinju razni njemački i poljski pisci. U XV. vijeku živio je tur još u Mažoviju, u Litavskoj i sjevernoj Rusiji. Prema jednoj slici iz XVI. vijeka, koja nam prikazuje tura, bio je tur nalik našem volu, ali daleko veći s ogromnom glavom bez grive, debelim vratom i velikim rogovima, okrenutim naprijed i prema gore zavnutim. Ovi su spoda smeđi, na vrhu crni. Dlaka tura bila je crna i samo na podbratku svjetlija. Jamačno već u XVII. vijeku izumro je tur i tako ga više nema među živim stvorovima svijeta.

Sva je prilika, da je tur možda još u historičko doba živio u Turopolju, jer mu ravnica i močvarno tlo veoma pogodovaše; sigurno su ga tamo u velikoj množini našli Hrvati, kad su naselili onaj predjel, koji su po turu nazvali Turopoljem, a poznavali su ga za cijelo već u svojoj pradomovini, odakle su donijeli ime njegovo.

Tur bijaše životinja, koja je koli kod starih Slavena, toli kod starih Germana, bila vrlo štovana. Staroslavenska riječ "tur" znači "bik", "oplođitelj", i "bog sunca", a prema mu bijaše tur od pogana štovana životinja.

Gotovo po svim slavenskim zemljama imamo naziva mjesta i voda, koji su izvedeni od riječi "tur". U Hrvatskoj kod Kostajnice spominje se god. 1258. potok "Turja" kao međaš između zemalja kostajničkih i dubičkih. U Kranjskoj imamo grad "Turjak" (Auersperg), djedovinu stare porodice Turjaških (Auerspera), koji u svom grbu imaju zlatnoga tura. U Moravskoj imamo "Turovo", u sjevernoj Njemačkoj, gdje su također nekoč obitavali Slaveni, ima mjesto "Turov", "Turoven", "Turova" itd. U Ugarskoj, nekoč slavenskoj zemlji, imade mnogo mjesta, koja svoje ime izvode od riječi "tur". Tako Túr (Turovo), Felső-Túr i Közép-Túr u hontskoj županiji, Mezőtúr u jász-kun-szolnočkoj županiji, isto tamo Túr Pásztó; Túr Terebes u ugočkoj županiji, Tura u pestpilis, salt-kiskunskoj županiji i Ó túra u nitranskoj županiji. Ime turočke županije također je istoga porijekla, a u novogradskoj županiji imamo pače i jedno mjesto, koje se zove "Turopolya".

IZ POVIJESNOG ARHIVA BUŠEVCA

Mato Detelić:

NAŠE SELO BUŠEVAC (nastavak)

(Društveno-politički i kulturni život našeg sela od 1863. godine do Drugog svjetskog rata, a i poslije. Kratki historijat bivše Zemljišne zajednice plemenite općine Turopolje, u kojoj zajednici je bilo i naše selo, a s njom usko vezano kroz to razdoblje).

ZIVOT I OBICAJI NAŠIH LJUDI - Kućne zadruge (I¹ dio)

Nekako oko godine 1875. u Vukovini je sagrađena nova, dosta velika školska zgrada, u koju su polazila sva djeca, koja su spadala pod općinu Vukovinu. Tako su i iz našeg sela djeca u većem broju nego ranije polazila tu školu. Bilo je vrlo dobrih đaka, koji su se isticali i nakon osnovne škole u našem selu.

Jedan od takvih bio je i iz kućne zadruge Robić (mali) Stjepan Robić (Huncmut). Mnogo je volio da čita, a rukopis je imao kao kakav, kako naši seljaci kažu, advokat (fiškal). Bio je veoma pametan i naše selo ga je izabralo za suca, a mislim, da je to bio i prvi sudac u našem selu, koji je znao čitati i pisati. Zbog toga ga je žavolio i tadašnji župan turopoljski Jurica Josipović. U to doba jedne godine ovlaštenici plemenite sučije Mraclin nisu radi nekih svojih svađa mogli da odaberu suca između sebe za svoju sučiju. Radi toga je župan turopoljski, da ih osramoti i da im se osveti postavio za sekvestera (tutora) posebnim dekretom Stjepana Robića, koji je na tom položaju ostao punu godinu dana i gospodario sučijom Mraclin, kao sekvestor.

Iz kućne zadruge Robić (veliki) isticao se svojom sposobnošću i pismenošću, te velikom dobrotom i poštenjem Ivan Robić (Serežan). On se u ono doba prvi u našem selu bavio i državnom politikom. Bio je dugogodišnji općinski stražar (serežan), pa su ga zvali Serežan. Bio je jedne godine i sudac zemljišne zajednice. Na toj svojoj dužnosti kao zastupnik našeg sela u turopoljskoj skupštini glasao je, da se mali topolovac, predjel turopoljske 300-500 godišnje hrastove šume, koja se nalazi odmah iza našeg sela, proda te da se taj predjel pretvori u pašnjak, koji bi dobro došao našim donjim selima za ispašu stoke. U turopoljskoj skupštini je za taj prijedlog glasala većina sudaca, ali župan Ljudevit Josipović se protivio tom zaključku. Zbog takvog stava župana turopoljskog Ivan Robić je napisao jedan članak u ondašnjim novinama, u kojem je kritikovao turopoljskog župana kao diktatora i apsolutistu. Zbog toga novinskog članka zamrzio je župan cijelo selo Buševac, poništio zaključak skupštine turopoljske i kad je prodana šuma pojedena, taj predjel je stavio pod branjevinu. Ivan Robić je bio jedan od osnivača "Hrvatske pučke seljačke stranke", koju su u ono doba osnivala braća Antun i Stjepan Radić iz Trebarjeva.

Drugi tako značajan iz kućne zadruge Robić (veliki), bio je Josip Robić (kolar) po zanimanju kolar. Kao kolarski obrtnik bio je poznat po svom odličnom poslu, po svojoj čestitosti i poštenju na daleko i široko izvan granica našeg sela. Bio je jedan od osnivača (i to prvi) Dobrovoljnog vatrogasnog društva u našem selu i dugogodišnji zapovjednik istog. Bio je osnivač čuvenog tadašnjeg notalnog tamburaškog društva u selu. Zatim je bio jedan od osnivača Hrvatske pučke seljačke stranke u našem selu i jedan od osnivača Prvog prosvjetnog i dobrotvornog društva "Seljačke sloge" u Buševcu.

Nadalje, on je jedan od osnivača Vatrogasne knjižnice, a također dvogodišnji perovođa nepismenom sucu Janku Bobesuću za komasacije polja i bio je sudac zemljišne zajednice, te je sagradio današnju (nekad sučijsku) birtiju u našem selu.

Zaslugom tih naših seljana počinje kulturni i politički život našeg sela.

Iz kućne zadruge Katulić (Matoševe) bio je značajan i za sav kulturni život u Buševcu poletan Stjepan Katulić (Matoš). Kao mladić, u to vrijeme, bio je desna ruka i saradnik Josipu Robiću (kelaru) kod osnivanja svih kulturno-prosvjetnih društava. Dobrovoljno vatrogasno društvo bilo je za njega početak. Bio je veoma aktivan član tamburaškog zbora i veoma muzikalah. Vršio je također dugogodišnju dužnost zapovjednika DVD-a. Jedne godine bio je i sudac zemljišne zajednice Buševac.

Iz kućne zadruge Kovačević bio je značajan za naše selo Josip Kovačević (Stefanov). Za vrijeme osnivanja Dobrovoljnog vatrogasnog društva bio je sudac zemljišne zajednice i kao takav mnogo je pomogao kod osnivanja, te je i sam bio jedan od osnivača DVD-a, u kojem je bio i dugogodišnji predsjednik. Kao sudac je kupio za novac zemljišne zajednice i ručnu štrcaljku tadašnje najbolje marke "Šmekar". Za njegove sučije adaptirana je kapelica, koja je sada kao historijski spomenik pod zaštitom države.

Iz kućne zadruge Robić (veliki) bio je značajan Mijo Robić (pandur). Bio je jedan od osnivača DVD-a. Od mladih dana pa sve do svoje smrti bio je seoski starješina (pandur) i dugogodišnji školski odbornik.

Iz kućne zadruge Kos (Cesarove) bio je značajan Nikola Kos (Mikica). Bio je dugogodišnji sudac zemljišne zajednice kao i školski odbornik. Njegovom zaslugom dobilo je naše selo i osnovnu školu 1908. godine, tako da naša djeca nisu više pješačila u Vukovinu.

Oko godine 1880. počinje novo razdoblje našeg sela. Život u kućnim zadrugama nije zadovoljavao i one su se počele pomalo raspadati. "Osobujki", koji su prevladali u svakoj zadrugi, postali su katastrofalni za zadružna gazdinstva. Nezadovoljstvo u zadrugama i nemar za zadružnu imovinu neposlušna družinčad omogućili su diobu zadruga i zadruge su se počele dijeliti. U kratkom periodu su skoro sve kućne zadruge bile porazdijeljene tako da je tadašnji slobodan prostor bio popunjen novim domovima i gospodarskim zgradama, koje su bile građene po novim oblicima i sve crepom pokrivena. Tako su i one njive uz državnu cestu, koje su dotad služile kao oranice postale nova gradilišta. Nekadašnja široka zadružna dvorišta postala su uslijed diobe preuska. Tom diobom zadruge postale su nova samostalna gospodarstva, a selo se povećalo od 30 na 70 - 80 kućnih domova.

Isprva su ta nova gospodarstva bila dosta slaba i siromašna, ali radom i marljivošću naših seljana počela su ponovo rasti kao i sam životni standard u tim gospodarstvima.

Neki su se počeli baviti raznim trgovačkim poslovima, a neki su otišli u Ameriku i tamo na raznim poslovima zarađivali novac, kojim su podizali novoosnovana gospodarstva, kupnjom zemlje, gradnjom kuća, gospodarskih zgrada i dr. Takvim načinom rada i zarada počeli su tadašnji Buševčani pomalo ulaziti u civilizaciju tadašnjeg društva, bolje su se oblačili, nisu više bili bos i imali su bolju ishranu. Podijeljene zemlje su čistili od šikara, grmlja i raznih nepotrebnih živica te ih pretvarali u oranice. Polja su obrađivali željeznim plugovima i željeznim drljačama, te su takovom obradom trebali mnogo manje radne snage, a polja su bila svake godine bolja i rodnija. No nisu to bili željezni plugovi ni drljače, kao što su danas već poluželjezne. Plugovi su bili samo sa željeznim daščicama, koje su prevračale zemlju, a drljače su imale samo željezne zube, dok su takozvani drveni plugovi imali daščice od drva, a drljače jake drvene klinove, pa su ih nazivali drvenim.

Usljed diobe zadruga i pravljenja novih gospodarstava, počeli su se pojedinci baviti raznim trgovačkim poslovima kao na pr: jedni su se počeli baviti pečenjem bijelog kruha takozvanog cipova, drugi pečenjem svinjskog mesa na raznju i kotlovima i to sve prodavali po sajmovima i po raznim proštenjima, treći su trgovali volovima i juncima takozvanim švajcerima, koje su kupovali po sajmovima u Zagorju i Prigorju, a prodavali po Baniji, Kordunu itd. Dakle počelo se živjeti više na novčanoj bazi, a rasle su i novčane potrebe, pa su se mnogi zaduživali kod pojedinih špekulanata uz velike kamate, koje su čak i unaprijed plaćali. Zalagalo se u ime duga pojedine oranice i livade. Dugovi su se gomilali uz velike kamate, a kad nisu bili na vrijeme vraćeni, propadale su oranice i livade, a neki su upropastili cijeli "grunt". Advokati su radili punom parom i bogatili se sa špekulantima na račun prezaduženih seljačkih gospodarstava.

Videći propast mnogih turopoljskih seljačkih domova Plemićka općina Turopolje je na svojoj jednoj skupštini donesla zaključak, da se osnuje Turopoljska kasa (banka), koja je davala zajmove prezaduženim turopoljskim gospodarstvima, na dugoročnu otplatu uz minimalne kamate. To je bilo jedno dobro djelo Plemenite turopoljske zajednice i spašena su mnoga gospodarstva od propasti. Kako se naše selo množilo, a kako je naše buševačko polje bilo maleno tj. sa svega 500 rali to nije moglo da podmiri potrebe našeg sela. Naši seljani počeli su da kupuju oranice po selima, Ogulinu, Novom selu, Vukojevcu i Peščenici, a livade u Zažini i Maloj Gerici.

Vratimo se još malo nekim našim kućnim zadrugama i životu u njima.

Kućna zadruga Detelić (Krenkova) bila je na glasu zbog svoje intimnosti unutar svojih zadrugara, a i zbog svoje pastirske grane u svom gospodarstvu. Zadruga je imala po dva para volova, puno krava, telica i svinja. Njihovi volovi su bili najbolji u selu, a goveda su im bila najbolje ispašena, kao i svinje. U zadrugi je bilo po pet do šest odraslih i oženitih članova, koji su svi bili marljivi i dobri pastiri. Svi su bili pušači, a imali su samo jednu lulu, na koju su svi pušili; najprije jedan, pa drugi i tako redom. Posebnog volara

među sobom nisu imali. Svi su voljeli volove, a kako su ovi već do dana morali biti napašeni do sita, to je te volove oterao na pašu onaj muškarac, koji se u noći prvi digao. Obzirom da tada još nije bilo satova kao danas, to su doba noći pogađali po zvijezdama. Tako se jedne noći digne prvi Pavel, ide van, pogleda zvijezde i sam si rekne: "Ha, ha, već su sigurno dve vure". Idem ja z voli". Povrati se u kuću, obuče najnovije opanke (jer su samo jedni bili novi, a koji bi se prvi ustao, taj bi ih obuio), dođe do postelje brata Jurice, jer je kod njega bila lula i budi brata: "Juro! Ovaj se probudi i reče mu: Kej hoćeš? Pavel: Dej mi lulu! Idem z voli". Jura mu odgovara: Aha, ne dan, ne. Rej-ši ja z voli, nek tebe lulu dati. Jura se počne dizati. Pavel vidi lulu na klupi, brže uzme ovu i pobježe iz kuće, pusti volove i ode na pašu. Jurica, kojega su zvali "Cipek", ustane se, ide da se obuče i traži najnovije opanke, ali opanaka nema. Aha, vidiš ti nega (za Pavla) i opanke si je nove obul. Jurica se obuva u stare opanke i budi svoga sina Petra: "Peter, Peter, zdigni se, buno krave odegnao na pašu v Topolovec". Petar se ustane, te bos otjera sa ocom krave na pašu. Još je bila noć u predzoru. Oko osam sati su bili sa kravama na paši u Topolovcu, u predjelu zvanom "Medvena", blizu željezničke pruge. Nekoliko godina ranije bila je sa-građena željeznička pruga. Kako je oko osam sati prolazio vlak iz pravca Sisak za Zagreb, a Petar se nalazio u grmlju, nije ga otac Jurica vidio, a obzirom da su se naši seljaci tada bojali vlaka, to se on pobojavao za svog sina Petra, da ga ne zgazi vlak i počeo vikati što ga je grlo nosilo: "Pe-terr, be-ži, hoće te že-lez ni-cao", a Petar, koji je isto čuo da ide vlak, nije ni čekao da mu otac viče, da bježi, nego je on sam još ranije počeo bježati prema selu i kad je čuo oca, da mu viče, u bijegu se okrene i stade vikati što je bolje mogao: "Ci - pek" ja sem već pod Puš-či-na-mi. (Pušćine se zvalo polje pred selom).

Iz kućne zedruge Robić (Mali) dva brata Pavao i Tomo oru jednoga dana na polju pod kukuruz. Imala je zad-ruga dvije bijele kobile, koje su bile na glasu kao najljep-še u okolici. Oru oni na tim kobilama, Pavao drži za plug, a Tomo vodi uz brazdu kobile. Tjera, tjera i uvijek na glavi-čina odmah okreće bez ikakvog odmora. Pavao ima preko ramena torbu, u kojoj je lula i duvankeca, a iz torbe visi šiljak za kopanje lule. Pavao bi zapuštao lulu, a Tomo ne će da stane već samo okreće i okreće. Pavlu dojadilo i stalno mrmlja: Ha, ha, Č, Č. Dođu na glaviće, a Pavao vikne: "Tomo, stani". Tomo stane sa kobilama i reče mu: "Kej očeš"? Pavao će nato: "Ej, Tomo, Tomo, ali tebe naše bele kunu". Tomo će srdito: "A zakej me kunu?" Pavel: "Zato kej ne pušiš." Da ti pušiš naše bi si bele puno put počinule, a cvak nikada i zato te kunu. A ja si bum sad lulu namotal i zapušil, a naše bele si budu počinule. Tomo se zamisli i progunda: "Redil ti pujan tvoju lulu"! Hunenut!

U kućnoj zedruzi Kovačević bio je veoma pametan i cijénjen Janko Kovačević (Japeka). On je bio sanouki maj-stor u izgrađivanju violina i tambura. Sam je izradio gusla-čki bas i violine zasebe i za svoja tri sina. Svi su bili veoma muzikalni. Sa svojim sinovima Josipom, Matom i Jankom

svirao je po svadbama u našem selu i izvan njega. On i njegovi sinovi su bili prvi organizirani muzikanti u našem selu kao guslači. Njegov sin Janko bio je samouki i čuveni bačvar, te veoma pametan seljak i najbolji đak u školi. Dobio je školsku nagradu tj. postao je doživotni član književnog društva "Sv. Jeronima" u Zagrebu.

U ono doba su iz kućne zadruga Kovačević bila dva turopoljska lugara i to: Stjepan Kovačević (Stjepanov) i Mato Kovačević (Jankov), iz kućne zadruga Detelić (Pavlove) bio je turopoljski lugar Stjepan Detelić (Sinovec). Iz kućne zadruga Robić (Mali) otišao je jedan član te zadruga u finance (Financi su bili za Austro-ugarske porezni službenici). Iz kućne zadruga Robić (Veliki) otišao je jedan član kao krojač u Glinu, gdje se oženio i ostao tamo. Kažu da je današnji pjevač Ivo Robić potomak tog krojača "Velikih Robića".

(nastavit će se)

Filip Kos

PRIMJEDBE NA ČLANAK "NAŠE SELO BUŠEVAC"
IZ PROŠLOG BROJA

U trećem broju "Glasa Buševca" u članku "Naše selo Buševac" iznose se neki podaci koji ne odgovaraju istini u pogledu Pavla Kosa, te bih htio stvari prikazati onako, kako ih ja poznajem. Ne bi htio praviti neki uvod već bi odmah prešao na stvar.

Htio bi odmah u početku obratiti pažnju na prvu netačnost koja se pojavljuje u članku, a to je da je zadruga Kos u parničanju sa zadrugom Kovačević zbog neke zemlje izgubila parnicu. Citav taj događaj zbio se ovako: Pavao Kos je orao svoje zemljište volovima, kad je k njemu došao gospodar zadruga Kovačevićeve i tjerao ga van, jer da zemljište pripada zadrugi Kovačević. Pavao se međutim nije dao istjerati, sve dok mu Kovačević nije počeo sjeći ornice. Nato mu Pavao veli: "Sjeci, samo sjeci, milu ti majku, evo ti i volovi pa i njih sijeci". I tako je počelo sudsko parničanje koje je trajalo tridesetak godina. Na završetku njegov suđenja reče sudac Pavle: "Pavao Kos, da ovo zemljište čak i nije bilo nikad Vaše, vi sada imate pravo na njega jer ga već 30 godina uživete".

Dakle, suprotno pisanju u članku "Naše selo Buševac" Pavao Kos dobio je parnicu. Drugog parničanja sa zadrugom Kovačević u vezi zemlje nije bilo. Inače je bilo još jedno suđenje na Kotarskom sudu u Sisku. Pavao Kos bio je od nekoga prijavljen, da se bavi ubijanjem srna i srndača. Pavao se odazvao pozivu. Sudac ga je upitao, da li će otići u lov na srne u Sisačko lovište? Pavao je pristao uz uvjet da uzme svoju pušku i da dobije dozvolu da smije loviti. Sudac mu je sve to dao i uz to pun remen patroni i Pavao je otišao. Nakon par sati na veliko sučevo čuđenje donio je Pavao krasnog srndača. Sudac mu je čestitao i rekao da će mu dovolitilovljenje, jer je zbilja dobar lovac, i da može ako hoće otići na tavan i uzeti pušku koju god želi. Pavao mu

nato odgovori da želi svoju pušku i nijednu drugu. Sudac mu ju je dao, a Pavao se zahvalio, te otišao i nastavio dalje loviti. Eto tako je završila druga parnica, koju je vodio Pavao Kos. Vjerujem da ovo mogu potvrditi mnogi stariji Buševčani, koji se toga sigurno sijećaju.

Nadalje se u članku kaže, da Pavao Kos nikamo nije išao bez sjekire. Ja mislim da bi Mati Detelić trebala biti poznata razlika između baltice i sjekire. Balticu bradaču su nosili naši stari djedovi uvijek kad su išli u polje i vinograd. To je bila mala sjekirica, koja je uvijek bila pri ruci. Vjerujem da je Pavao Kos često nosio tu balticu sa sobom, jer su to činili i drugi Buševčani, ali da ju je uvijek nosio to baš ne vjerujem jer se sijećam jednog događaja, koji je uvijek znao pripovjedati: Pošao je Pavao na polje, da ga obiđe i sretne se sa čuvarom polja, koji je imao sa sobom psa. Taj pas napadne Pavla a Pavao, kako nije imao ništa uza sebe, skinu šešir te počne mahati ne bi li se obranio. Ljut onako, okrene se čuvaru polja i reče: "Majku ti tvoju, kaj peljaš toga cucka po polju da napada poštene ljude. Kej se ja bum tvemu cucku klanjal"? Taj događaj pričao je Pavao često i može se lako zaključiti da on pritom nije imao baltice, jer bi se mogao i lakše obraniti.

Imade još stvari koje u potpunosti ne odgovaraju istini. U članku se kategorički tvrdi, da je Pavao bio grub i tvrdokoran, da nije zalazio među ljude i da se s nikim nije družio. Pavao nije bio anđeo to je istina, ali ni gore navedene tvrdnje nisu također istinite. Već u samom članku "Naše selo Buševac" navode se na nekoliko mjesata susreti i razgovori Pavla s mještanima što donekle pobija ranije tvrdnje. Međutim, mnogi ljudi znaju, da je Pavao volio pričati i poznavao šalu. Dok bi pričao upotrebljavao je obično izraze "deci" i "milu ti majku".

"Slušajte deci, kaj vam bum povedal, kakov je ogen bil v selu. Štagel je zgorel a slama je ostala, milu mu majku, kakov je to bil ogen".

"Pak kak to more biti, da bi štagel zgorel, a slama v štaglu ostala", čudili su se ljudi.

"He, deci, bome tak, majku mu milu, gazda ga je zapil (štagel). Došli su ljudi, raskopali štagel i odvezli ga, a slama je bome ostala".

To je jedna od njegovih šala. Evo još jedne, pa bih završio ovaj svoj članak.

Išli naši momci na vizitu prije odlaska u vojsku. Jedna žena plače, a Pavao joj pristupi: "Kuma mila a zakaj se ti plačeš"? "Dragi kumek, kak se ne bi plakala, moj Jankić je otišao na vizitu, budu ga zelu v soldačiju". "Naj se kuma plakati. Franjo Josip ni nikada imal tak morskoga soldata pak na bu ni njega zel".

Tako se i dogodilo. Jankić se vratio kući i nisu ga uzeli za vojnika. Eto to je jedna od Pavlovih šala.

Kako mi nije drago, da bilo tko vrijedja neistinitim podacima moga pokojnog pradjeda, to sam i uputio uredništvu "Glasa Buševca" ove primjedbe, da ih štampa, jer zaista želim, da se stvari prikažu onako kako su se zaista u stvarnosti zbile.

STAV UREDNIŠTVA NA GORNJI CLANAK :

Uredništvo ponavlja samo ono, što gotovo stalno napominje u svojim predgovorima tj. da se njegov stav ne mora slagati sa stavom dopisnika, ali pokušava na pristupačan način da daje stvari realno i bez nekih napada na pojedine žive ili mrtve ličnosti. Tako su i primjedbe, koje je Filip Kos dostavio uredništvu, bile sastavljene u nešto preoštrou tonu, koji je uredništvo malo ublažilo. S druge strane uredništvu je veoma drago, da se pojavljuju diskusije po različitim objavljenim člancima i jedino na taj način će se doći do prave istine. Zbog toga i ovog puta pozivamo na suradnju sve naše čitaoce i da nam i ubuduće dostavljaju svoje primjedbe, jer je "Glas Buševca" naš list.

Š K O L S K A R U B R I K A
=====

Željko Detelić, uč. III. r az. :

MOJ VRT U SNIJEGU

Moj vrt, kad ga pokrije snijeg, bijeli je kao da je pokriven bijelim pokrivačem. U njemu je sve pusto i prazno, svuda vlada mrtva tišina, samo se ponekad čuje kreštanje svrake, ili vrane i zvižduk vjetrova. Tužno voćke su spustile svoje grane pod težinom snijega.

Ivica Rožić, Učenik III raz.:

M O J A M A J K A

Ja svoju majčicu mnogo volim. Kad nešto ne znam, strpljivo mi odgovori. Kad zaželim da se igram, uvijek mi dozvoli. Uvijek me otprati kad odlazim u školu. Kad dodjem iz škole, pita me, da li sam znao što me drugarica pitala. Ako sam znao, onda je zadovoljna, a ako nisam ostanem za kaznu kod kuće dok ne naučim zadaću. Volim svoju majčicu i kad budem odrastao i kad ona bude stara, želio bi joj vratiti svu njezinu ljubav.

Brankica Robić, uč. III. razr.:

M O J A M A M A

Moja mama je meni najbolje i najdraže stvorenje. Ona nas, seku i mene uvijek sprema u školu. Brine se da budemo uvijek uredni i čiste i da redovno pišemo i učimo. Rado je slušamo, jer znamo, da joj to čini veselje. Dogodi se doduše, da ju koji puta i ne poslušamo. Kakva smo mi djeca! Uveče prije spavanja ona nam priča, a to opet nas raduje.

Vlado Mikulin, uč. III. raz.:

NEUMORNA MAJKA

Neumorna majko;
velika i jaka,
Primi našu ljubav
radost naših dana.

Nek je tvoja žrtva,
radostima našim
i najljepšom slavom
svijeta ovjenčana.

Mirjana Đurašin, uč. III. raz.:

M O J A M A J K A

Moja se majka o meni brine,
kad dobro učim sretna je sva,
u školu me sprema svakog dana
i želi da budem dobar đak.

Sobu sprema, rublje pere,
glača, krpi pa i šije
svaki pos'o ona radi
a teško joj nikad nije.

Moja majka rano rani,
da doručak brzo spremi,
da posao brzo svrši
a i ručak da pripremi

Zato sada, draga majko,
na svemu ti velim hvala
kad odrastem i ja ću ti
tada pomoć, majko draga.

Ivica Vinter, uč. VII. raz.:

M A J K A

Njezina riječ je lijepa i nježna
a njezin glas kao bajka.
Ona je lijepa dobra i tiha,
to samo može biti majka.

Tvoje oči su blistave lijepe,
a pogled lijep ko sunčan svod
čito sam mnogo o jednoj majci,
koja je umrla za svoj porod.

O majko moja, majčice mila,
ja se ne sjećam onih dana
Ali iz riječi iz tvoga krila,
znam što je ljubav što mi je dana

I kad se sjetim tvojih muka,
i tvojih umornih žuljavih ruka
dodje mi mili taj prekrasan dan
sretna mi budi, majko, osmi mart
je tvoj dan.

Verica Detelić:

M O J A MAJKA

Daj da sjednem pokraj tebe,
Majko mila, majko moja
Vesela sam dobra mirna
Jer ti si mi najmilija.

Kako li je ovdje krasno,
pokraj tebe, majko, moja
Daj da je dnom sklopim oči,
U tvom krilu milena.

Sad dolazi tvoj dan, majko,
Osmi mart je dan žena,
Ja ti dajem kitu cvijeća
Da ti bude cvala sreća.

H U M O R

=====

V DUCANU : Katica: Tomek daj mi muške gaće!

Tomek: Jeli za Štefa?

Katica: Vrapca za Štefa, nek za peneze.

SVADBENI PROBLEMI: Štef: Zake si vuz tulike avute zel i dve truge?

Mladenec: Zato, da se budu nutre pijani svati vozili.

MRSÁVI ŠTEF: Ivo: Zake si tak Štef zmršavel? Kej si betežen?

Štef: Nes. Nek već sedem dan ne jem, jer idem zutra na svadbu.

ZNA KAD JE NEDELJA: Miško: Počem ti Mato znaš da je nedela?

Matić: Po ten, ke Vukovinci idu po drva.

Peščenci voze šuder, a ja navek nekomu
mešam šuder za coklin.

BAREK I MAREK

- Kak se osečaš Barek, otklen si dočekala novo leto, jesi li došla več k sebi?
- Jes, jes Marek... još malo mi se vrti v glave, ali to ne v pitanju.
- Je, bila si si fajru popila kak čujem.
- Kak si nebi popila, kat je vino bilo nekoliko put "krščeno".
- Znaš Barek, ja nos bila na dočeku, a ti jesi. Daj prosim te, reči mi neke, kak je bilo, tvoje primedbe i kak se ono veli kej ti se najviše dopalo.
- Bilo je lepo, Marek, more ti biti žal, kej nisi došla v prvom redu, bili bi te si po redu kušovali... i mladi nezženjeni dečki... a i ti bi kušovala koga bi god štela.
- Ma najtoga pripovedati?
- Je, tak je bilo...! A znaš Marek, drugu noć je se bilo "ponorelo". Si su tancali, i stari i mladi. Kat su se stari počeli okretati oko twista, mladi, su se tak počeli smejati, da opće nigr, mogli tancati... stari su odnesli pobeđu!
- A jesu li se i drugu večer kušovali?
- Jesu, jesu, kak ne... uglavnom oni, tćri su zaboravili, da su se već jomput kušovali, ili, su pak šteli pokazati mame, kat je gleda da se radi imaju. To je mama poprečki gledala, ali... to je bilo novogodišnje kušovanje.
- To je negde bilo jako zanimljivo? A jesu li dekle bile kej na prehoju?
- Bog oslobodi, Marek... kaj su delale! Zanimisli si i prešturaj kosneše ovd, kaj ti bun sada pripovedala. Celo vreme su naši dečki preštinovali kak se ona veli rođakinje. One su im se lepo smejal i pripovedale, kak i na ranin akcijama, a kosneše su došli stari dečki. Naše cure vudri z nini tancati, a naši dečki su seli za stol, pili, popevali i gledali dekle i snjež. Tćgda negda su za vreme pauze pogledali dekle od pete do glave... neznam zakej?
- Valda su im se svidjale samo te večeri?
- More i te biti, Marek. I pazi sada, kat su to dekle videle ili tćro ođni, da ju naš dečko lepo gleda, zbrisala je v drugi kć, da ne bi slučajno došel pojnu. A kat se to sejeđno dogodilo, ona je počela crleneti i na kraju rekla: "Ouj, moram iti neke kolegici reči "ili, "Da vidim de ni je sestra".

Ja si nis dugo mogla dugo pregruntati zakej naši dečki idu na teren i sad mi sinulo... tu sm, to je to, baš to kej sen ti sad pripovedalo. Bila sen vu to sigurna kat sen čula dečko, de su se spominjali o našem dekiam. Znaš draga moja, brzo su se vratili s terena. Vele, da tam treba dekle zaka-pariti za tancanje pet tancov predi. Neki su se u vu tem čekanja prebrojili, pak su domom došli. Kat sen to čula, onda sen rekla vucebe. Zato se naši dečki i rivlu jeden pred drugoga kat idu tancati. ođimlu si dekle, kak se ono veli "zruk" malo grube, ali stvarno je tak Marek.

- Je tak je, Barek!
- E, još neke sem ti zaboravela reči, "Barek. Znaš kat su još stari tancali twist, čula sem jednoga dečka, kak se smeje i mrmlja: "Gle moju staru, rekla je snočka da ju je v križa neke presekle, kat je otec rekel da ide dojit liseku. Rekla je da nikam nemre, a gle ju sat tanca ko balerina".
- A kaj dečki vele na to sve skupa, Barek?
- "Sve Buševske lepe cure....", znaš kak to ide?!
- A, dakle?
- One pak vele, ak' se dečki budu držali svega reda, budu se iz Buševca oženili.
- Išću po peklju kaj imaju doma v steklu, jel Marek?
- Čula sem ja tu pesmu na omladinske priredbe na Franuše. Si su čuli naš spomenek. Znaš, da me je jemput čak pri srcu zazebljo kat sem čula s publike "Vugni toga vruga pentavoga". Ali, to nam ni nigdo vikalo, nek su šteli vugnuti znaš onaj mibrofon.
- Aje Barek, nega su se naši popevači držali kak pijan plota, če su si znali, da ne vala; se se je čulo, a skoro rišta se ni razmelo. Šteta kaj ni mibrafon velik kak žgančenak ke bi se i popevači skrili! I još neke ti imam za reči, imam jednu veliku želju, da se upišem v omladinu.
- O tom bi se moglo više govoriti. Ti si već za to, Marek prestara, već imaš sede lasi, treba iti na radne akcije i treba predstavlati - to znači treba vučiti glumu.
- Znaš Barek, to je moja davna želja. Ja ne bi pokazala legitimaciju, a lasi su prirodni, a ne pofarbani. Zamisli kak bi mi dečki onda rekli - vidi plavušu! Kaj se tiče one glume... pokazalo se da se predstavlati more, a da se i ne navči uloga. Je, već je vreme da idemo za svojim poslom i da ne smetamo lude, kad čitaju Bareka i Mareka v novina.

ROĐENI, VJENČANI I UMRLI OD 1. I 1965.

Rođeni:

1. Peternac Josipa Snežana, rod. 2. I 1965.
2. Detelić Ivana Damir, rod. 11. I 1965.
3. Kovačević Vlade Ivica, rod. 19. I 1965.
4. Rožić Ivana Kruno, rod. 24. I 1965.
5. Bobarić Zvonka Kruno rod. 26. I 1965.

Vjenčani

1. Robić Mijo i Hajduk Biserka, vjenčani 10. I. 1965.
2. Kovačević Josip i Tomašić Marica, " 13. II 1965.
3. Katulić Nikola i Novosel Vera, " 21. II 1965.
4. Katulić Stjepan i Lopeo Slavica, " 27. II 1965.

Umrli:

1. Vinter Josip, umro 13. I 1965.
2. Robić Janko, " 26. I 1965.
3. Rožić Josip, " 18. II 65.

RASPORED FILMOVA U KINO BUŠEVAC

4	III	APRILSKA LJUBAV	4	IV	MUŠKARCI
7	III	AFRODITA BOG. LJUBAVI	11	IV	ŠVEJK V RUSIJI
14	III	PUT U SRED. ZEMLJE	18	IV	NEPOZNATA ZENA
21	III	PRICA O OPATICI	25	IV	SUBOTOM UVEČE NEDJELJU UJUTRO
28	III	VREBA			
		2	V	SASTANAK U PONOĆ	
		9	V	SALAMON I SABA	
		16	V	SJEVER SJEVERO-ZAPAD	
		23	V	SLASTI SUBOTNJE VECERI	
		30	V	SRETNNO KEKEĆ	

IN MEMORIAM JANKU ROBIĆ

Smrću Janka Robić (Ivanov) izgubilo je Dobrovoljno vatrogasno društvo (DVD) jednog od najstarijih svojih rezervnih članova. Nemila smrt uzela ga je iz naše sredine 26. I 1965. godine.

Pokojni Janko Robić bio je aktivan član DVD-a još od svojih mladih dana tj. negdje od 1920. godine, pa sve do svoje smrti. Njegova prerana smrt (73 godine) kosnula se svakog člana društva, a pogotovo njegove rodbine i prijatelja, koji su s njime proveli mnogo teških i žalosnih, a katkada i veselih dana.

Rijetko tko gaji toliku ljubav prema društvu kao što je to slučaj kod pokojnog Janka Robić. On je iako već u godinama i bolestan redovito dolazio na sjednice i skupštine, premda je po liječničkom savjetu držao dijete. Osim članstva u DVD-u bio je član i Socijalističkog saveza, Mjesne zajednice, te primjeran u svim radnim akcijama našeg mjesta, a u prvom redu je bio uzoran muž i otac svoje jako brojne djece. Pomagao je napredne misli i narodno-oslobodilačku borbu, u koju je dao i svoja dva sina. Jedan je od ovih poginuo pod ustaškim vješalima.

Pokojni Janko Robić bio je i bit će u Buševcu cijenjen kao dobar radnik i napredni poljoprivrednik. Na njegovu posljednjem putu ispratili su ga uz njegovu rođinu i prijatelje također članovi DVD-a, okitivši njegov humak vijencima, kao znak poštovanja i zahvalnosti.

Neka bude vječna slava i hvala pok. Janku Robić!

Mato Detelić

K U D L U T A Š

Kud lutaš, čovječe, Od svoje rane zore, Po brdima I po dolinama, Po kamenju i blatu U velikoj muci, Po klisurama I po močvarama, Po šumama I po poljima žitornim, Po trnju i kupinju, Po bijelomdanu. Sa svijećom u ruci Sve nešto tražiš i tražiš, Stani, čovječe, Kud lutaš? Stao si i kažeš: Tražim svoju sreću. I ne osvrćući se Lutaš i dalje. Od tog lutanja Sav si prljav,	Ogreben i krvav, Znojan, umoran i zaboravljaš Da se bliži mrak. Najednom iznenada Duhnu vjetar Strašan I ugasi Tvoju svijeću. Našao si se U mraku I noći I umoran Od tog lutanja I iscrpljen padneš U duboki bezdan. U jamu Bez svijeće I u tmini U jami. Napokon Našao si Svoju sreću,
--	---

- 29 -

G O D I Š N J A S K U P Š T I N A

=====

OGRANKA SELJACKE SLOGE B U Š E V A C 6. OZUJKA 1965

IZVJEŠTAJ TAJNIKA OGRANKA SELJACKE SLOGE (OSS-e) BUŠEVAC

Obzirom da se podnaša više referata po pojedinim društvenim problemima, to će u ovom izvještaju biti sumirani neki dijelovi iz tih izvještaja. Tako je u periodu od prošle godišnje skupštine održano devet sjednica Upravnog odbora, gdje se uglavnom raspravljalo o tekućim problemima kao i jedan nasovni sastanak cjelokupnog društva, koje broji oko stotinu članova.

Postavljeni plan sa prošlogodišnje skupštine je uglavnom ispunjen zadovoljavajuće tj. prikazane su u tom periodu dvije predstave i to "Glorija" Ranka Marinković te "Sluga dvaju gospodara" talijanskog komediografa Karla Goldonija. Ovdje samo napominjemo, da je za izvedbu "Glorije" bilo potrebno više zalaganja i ona je imala slabiji uspjeh, nego "Sluga dvaju gospodara". "Glorija" je jedinstvena kod nas i po tome, što je predstava trajala gotovo 5 sati, tako da je završila tek pola sata poslije ponoći. Uglavnom se može reći, da je ta drama preteška za našu publiku i zbog toga treba po mogućnosti slično izbjevati. Nasuprot tome je upravo hvale vrijedna izvedba "Sluga dvaju gospodara", koja sa manje zalaganja i manje kadra daje dobre rezultate, te će biti i više gostovanja, odnosno mogu se očekivati i zarade. Ovom prilikom treba svakako istaći nesebičan rad voditelja dramske sekcije Josipa Rožić, koji je zaista pokazao, da može mnogo učiniti, te mu i ovim putem izražavamo zahvalnost na pruženoj nam pomoći.

Svakako značajno mjesto u radu društva zauzima i izdavanje lista "Glas Buševca", koji izlazi u okviru OSS-e, jer u njemu rade naši članovi, koji su izdali i prvi broj "Godišnjaka" OSS-e. Taj list poprima sve veće značenje u našem mjestu i pokatkad se citiraju poneke stavke iz njega. Tako upravo na godišnjoj skupštini Socijalističkog saveza predsjednik Skupštine Vel. Gorica Juraj Križanić kaže: Čitao sam u "Glasu Buševca" taj izvještaj, čak se i na nekim višim forumima spominje taj list. Za sada je tematika člana zadovoljavajuća, a nadamo se da će ubuduće i neke slabe strane lista nestati, dok se također očekuje i veće suradivanje ostalih čitalaca. List ne iztazi u nekim određjenim vremenskim razmacima, već prema prispjelim materijalima i mogućnostima rada samog uredništva. E ovdje treba posebno pohvaliti glavne urednike, koji u suradnji sa Josipom Robić nose glavni teret kod izlaženja, dok se i oni sami žale na premalenu suradnju izvana. Svakako je to rad pun samoprijedora i odricanja, kad se uzme u obzir, da trebaju sate i sate izgubiti, da bi se rodio neki članak i to na taj način, da list izlazi u tristo primjeraka bez naplaćivanja sa minimalnim finansijskim izdacima.

Pod upravom društva je i knjižnica, koja gotovo samostalno vrši svoje poslovanje, iako broj čitalaca nije baš zadovoljavajući, te se prema tome nije ni mnogo knjiga pročitalo. Svakako su valjano vršili dužnost knjižničari Ivan Robić i Marica Rožić.

Društvo je imalo zadatak, da vodi brigu i o televizoru kao i o prostoriji, gdje se nalazi televizor, te je bilo odlučeno, da će se posebno zadužiti nekoga, tko bi vodio taj posao uz minimalnu nagradu. Gledanje televizijskog programa je zadovoljavajuće, ali bi svakako trebalo povesti više računa o tome, da bude prostorija otvorena prilikom raznih televizijskih emisija. O tome kao i ostalim problemima, koji se bilo direktno ili indirektno tiču naše

organizacije bi trebalo svakako nešto više prodiskutirati na skupštini i zaključke provesti u djelo.

To bi bile glavne aktivnosti, koje je društvo izvršavalo. Gledajući prema tome na te rezultate i ne smijemo biti zadovoljni njima. Kako vidimo, izostale su neke potrebne stavke, koje je društvo bez obzira na postavljeni plan rada trebalo izvršiti. Naime ne pojavljuje se ni jedan izlet, ni jedna posjeta kazalištu ili neka druga veća masovna aktivnost. Upravo zbog toga je organizacija dobila pečat organizacije na papiru tj bez neke čvrste veze između njezinih članova. Tako ne možemo ni govoriti o nekom međusobnom odnosu članova društva, jer oni gotovo i ne znaju, da pripadaju istoj organizaciji. Razlog tome ćemo svakako naći i u tome, što su većina ljudi našega mjesta, pa tako i članovi OSS-e, članovi pojedinih društvenih organizacija unutar svog radnog mjesta, te nadju malo vremena, da ga posvete upravo "OSS-e". Unatoč tim razlozima bi svakako ubuduće trebalo nastojati, da se zaista članovi OSS-e nekako zbliže i zajednički suraduju ili se zabavljaju, kako bi se na taj način osjetio i taj masovni rad. Tako bi OSS-e vršio onu pravu ulogu, koja mu je i namijenjena tj. da bude glavni inicijator i organizator cjelokupnog kulturno-prosvjetnog rada u Buševcu.

Inače je i suradnja sa drugim mjesnim organizacijama bila na visini, kao na pr. prilikom proslave otkrića spomenika palim borcima, a nešto i kod proširenja vatrogasnog doma. Financijski se platilo samo propagandni materijal i letke, koji su bacani iz aviona uoči dana otkrića spomenika. Kako je društvo inače u dosta slaboj financijskoj situaciji, to se nije moglo pomoći ni s te strane drugim organizacijama. Glavni prihodi su bili od članarine, a i ti su vrlo maleni.

To bi bile glavne misli, koje se tiču naše organizacije, a ukoliko ima još što nije bilo spomenuto bilo u ovom odnosno bilo u kojem drugom referatu, a čega vjerojatno svakako ima, to se neka na skupštini pretresu detaljnije.

Ivan Kos (Doni):

IZVJEŠTAJ O BLAGAJNICKOM POSLOVANJU OSS-e BUŠEVAC

Od prošle godišnje skupštine pa do 28.2.1965. stanje blagajne se mijenjalo prema slijedećim primicima i izdacima:

PRIMITAK:

Saldo od 21.3.1964.....	15.795.-
Članarina i doprinos za tek vizor za 1963 godinu.....	31.400.-
Ulaznina od priredaba.....	88.724.-
Članarina za 1964.godinu.....	27.600.-
Darivao Josip Črnko (USA).....	7.500.-
Primitka od zabave.....	17.450.-
Ostali prihodi.....	4.650.-

Ukupan primitak 193.119.-

IZDATAK:

Troškovi godišnje skupštine 1964.godine.....	15.441.-
Pretplata za televizor.....	12.020.-
Vijenci za Ivana Katulić i Nikolu Kovačević.....	7.900.-
Članarina Središnjici i pretplata za list "Sloga".....	3.020.-
Troškovi priredaba.....	94.768.-
Ubiranje članarine i doprinosa za televizor.....	10.230.-
Popravak televizora.....	6.000.-
Razni materijal za knjižnicu i Glas Buševca.....	7.080.-
Ukupan izdatak.....	156.459.-

Prema tome iznosi saldo na dan 28.2.1965. din 36.660.-

Josip Rožić, redatelj dramskog ansambla:

DJELOVANJE DRAMSKOG ANSAMBLA U PERIODU DRUŠTVENOG RADA ZA 1964. god.

Smatram, da je opravdano iznijeti priznanje dramskom ansamblu, svakom članu, koji u njemu sudjeluje direktno ili indirektno, jer je svojim plodonosnim radom "širenjem kulturno-prosvjetnog djelovanja" uvelike afirmirao kompletno pozitivno djelovanje našeg Ogranka Seljačke Sloge (OSS-e) kao cjeline u širenju prosvjete u okviru prosvjetnog rada naše komune. Možda, na prvi pogled, dobar dio ljudi ne shvaća veličinu ostvarenih rezultata, jer rad na pozornici kod nas je već uvriježen i smatra se već kao normalno ugodno djelovanje, a zaboravljamo naše ogromne žrtve i samoprijegore, na koje se mora obavezati svaki član dramskog ansambla, kada prihvaća ulogu aktivnog učešća. Činjenicom, da je to čisti amaterski rad, sve postignute rezultate moramo još više cijeliti, jer ih u pravo tako cijene objektivno svi promatrači van našeg mjesta.

a) Problemi rada

Smatram, da je upravo ovakav godišnji skup pozvan, da razmotri sve naše probleme, da ih proanalizira i da nastoji naći pozitivan put u budućem rješavanju svih obaveza, koje cjelina ili pojedinci preuzmu na sebe u djelovanju dramskog rada. Moram priznati, da nismo imali uopće poteškoća sakupiti i uvježbati glumački kadar, no problemi se redovito javljaju, kada treba prenijeti izvježbanu predstavu na pozornicu. Tada, nažalost, rad treba da se ponovo prenese na glumce, režisera, predsjednika Ogranka i eventualno po kojeg člana Uprave. To je činjenica, koja se oduvijek kod nas povlači, ali je neodrživa i pokazuje da u cjelokupnoj organizaciji nešto ne vrijedi, a to "nešto" treba eliminirati. Zar nije za nas kao društvo poražavajuća činjenica, da uz toliku marljivost glumaca da nešto izuče i prikažu publici, ne možemo aktivirati na nekoliko dana neku vrstu tehničkog kadra, koji bi izradio dekoraciju pozornice, a ne da čini te isti ljudi u posljednjim momentima pred nastup moraju rekapitulirati svoje uloge, pa paralelno tome i vršiti dekoraciju. Tu se očitava totalna neželost i neodgovornost organizacije rada društva kao cjeline, jer u protivnom ne možemo govoriti da ovim radom rukovodi Ogranak Seljačke Sloge. U prilog tome ide činjenica, da gotovo uvijek jedni te isti ljudi snose sav teret amaterskog rada, a koji su opravdani razlozi, da se to od njih traži. Takovih razloga ne smije i ne može biti, jer nitko nema pravo da konstantno traži angažman jednih te istih ljudi, dok drugi kao uštirkane "marionete" imaju uvijek riječi za prigovaranja, a da ni prstom nisu maknuli kod rješavanja pojedinih problema.

Tvrdim, da nema problema, koje ne bismo mogli riješiti ukoliko bismo raspored rada podijelili među sve nas, ali sa odgovornim akcentom izvršenja. Pod takovim uslovima rad bi bio uspješniji za sto posto više.

b) Stupanj kvalitete naših pozorišnih dekoracija i garderobe

Poznata je činjenica, da gotovo polovinu vrijednosti jednom kazališnom komadu daje upravo živa i prigodna dekoracija, prigodna garderoba, jer to su sve detalji, koji uz glumu stvaraju kod gledaoca osjećaj *s t v a r n o s t i*. U tom pogledu smo mnogo postigli kroz posljednja dva igrokaza, a naročito ovog zadnjeg, te ako bismo objektivno ocijenili vrijednost slike u lice i trga u Veneciji možemo bez dvojbe računati da ju ispod 100.000.- din ne bi nitko vani izradio. Ovdje napominjem, da nam nedostaje u komediji "Sluga dvaju gospodara" kompletna soba, koju dakako nismo mogli niti prikladno dekorirati, a osim toga uz male preinake ona bi trebala u trećoj slici prikazati unutarnji dio krčme. Sve

su to detalji koje možda publika nije primijetila kao krmje, ali nama izvodjačima je otežavala postizanje boljeg rezultata. U garderobi već gotovo deset godina nije ništa obnovljeno, dakako da i tu imademo oteškoća, jer kako pronaći najidealnije rješenje odjeće u izvjesnim periodima kada se pojedini komad zbiva.

Zbog toga nova uprava trebat će bazirati svoj rad na poboljšanju dekoracije i garderobe kao i potrebi boljeg i raznovrsnijeg osvjjetljenja pozornice.

c) Kadrovi glumaca-amatera i njihov prosperitet

Smatram, da nije potrebno glorificirati naše mlade ljude, koji po svojoj prirodnoj intuiciji čeznu i žele da sudjeluju u radu našeg ansambla. Priroda čovjeka je potencirana osjećajem, koji u nama stvara čežnju da nešto stvorimo, da nešto od sebe damo, nešto u čemu se vidi naša vrijednost. Ova vrijednost pretvara se u pozitivan rezultat, koji koristi zajednici, a isto tako i vrijednost koju uočavamo u nama, a da bez ovog rada ne bismo znali naše vanredne sposobnosti. Normalno je, da čovjek uvijek uči, ali u našim glumcima zaista postoji neke vrste naslijeđenost naših starijih drugova, a važno je s druge strane pogodno izabrati lica i komad, koji treba da bude prenesen na pozornicu. Vjerujem, da smo u tome apsolutno uspjeli, kako sa predstavom "Glorija", tako jednako a možda i više sa komedijom "Sluga dvaju gospodara".

U svakom slučaju moramo biti ponosni mi kao društvo, a jednako tako i kao cijelo selo, da smo u st nju savladati gotovo svaku materiju kazališnog rada, dakako, ukoliko nam sredstva to omogućavaju.

d) Plan gostovanja sa najnovijom predstavom "Sluga dvaju gospodara"

Komedija "Sluga dvaju gospodara" u svakom slučaju je dobro izabrana radnja, koju možemo efektno realizirati. U kreaciji pojedinih uloga vidimo izvrsne pojedince, a one lošije svakako ćemo dotjerati, kako bismo mogli sa uspjehom postići rezultate pravog dramskog amaterizma.

Uz gostovanja, koja predviđamo: Kuće, Nova Čiče, Pokupsko, Vel. Gorica, Lomnica, Sisak, Željezara Sisak i eventualno druga mjesta, gdje imade za to uslova, dramski ansambl si ove godine postavlja kao vrhovni cilj jurš za osvajanje najvišeg mjesta u amaterskim kazalištima. Za osvajanje ovoga mjesta upravo uzimamo "Sluga dvaju gospodara", koji komad je efektan i koji do prednatjecanja možemo dotjerati do najvećeg dometa. Ujedno takova takmičenja omogućavaju našim amaterima da svojih 5-7 dana provedu na moru, gdje se obično takova takmičenja finaliziraju.

Z a k l j u č a k :

Ispred dramskog ansambla želim iznijeti nekoliko prijedloga pred ovu Skupštinu, a naročito pred novu Upravu: 1) Birati članove, koji zaista hoće nešto da žrtvuju od svoga slobodnog vremena, jer kompletni takav tim može da u detalje rješava svaki problem ka pozitivnim rezultatima. Zaboraviti zauvijek, da nije neka "čast" zvati se članom nekog upravnog odbora, ukoliko nismo spremni za aktivnost, jer u tom slučaju spontano dolazimo lo zaključka, da smo nesposobni ili nedorasli društveni radnici. Takovih mi ne trebamo, jer oni vode društvo unatrag, 2) Izabrati redatelja i njegova pomoćnika, jer to je u ovom slučaju neophodno potrebno i 3) Izabrati tehničko vodstvo dramskog ansambla, koje bi samostalno a prema nacrtima redatelja izradilo dekoracije i vršilo predekoracije tokom izvođenja predstave.

Na kraju zahvaljujem na uzornoj disciplini, koju su ispoljavali gotovo svi članovi ansambla kao i na punoj podršci, koju nam je izričito pružao predsjednik, podpredsjednik i tehnički rukovodilac.

Ivan Robić i Marica Rožić:

IZVJEŠTAJ STANJA KNJIŽNICE OSS-e BUŠEVAC

Ove godine stanje knjižnice se znatno poboljšalo. Naša knjižnica je dobila na posudbu oko stotinjak knjiga iz Vel. Gorice. Čitaoci su ih vrlo rado posudjivali i mnogi ih gotovo u dva mjeseca pročitali. - Kako su čitaoci pretežno iz redova omladine, kojoj su većinom potrebne knjige za školsku lektiru, nastojali smo, da tih knjiga što više nabavimo. Financijske mogućnosti same knjižnice su vrlo slabe, to smo knjige nabavljali za novac dobiven od članarine i globe. - Tokom prošlog perioda nabavljeno je ukupno 76 novih knjiga. Neke su poklonili sami čitaoci, te im se OSS-e ovim putem najljepše zahvaljuje. Sadašnje stanje knjižnice broji: 301 zabavnu knjigu, 332 poljoprivrednih, 39 dramskih djela, 21 komada "Savremene tehnike" i 7 komada "Otkrića". - Knjižnica broji ukupno 59 članova. Otvorena je nedeljom od 13 do 14,30 sati. Blagajničko stanje od članarine i globe tokom 1964/65 bilježi primitak od din 10.383.- izdatak din 10.070.-, tako da saldo iznosi dinara 313.-

Tomu Rožić:

IZVJEŠTAJ NADZORNOG ODBORA OSS-e BUŠEVAC

Nadzorni odbor se sastao dana 28.2.1965. i pregledao knjigu blagajne, odnosno poslovanje blagajne OSS-e, za što je zadužen Ivan Kos (Đoni) i ustanovio slijedeće: Ukupni primitak u proteklom periodu je din 193.119.-, a izdatak 156.459.-, tako da saldo blagajne iznosi din 36.660.- Što se tiče vođenja blagajne, nadzorni odbor nije primijetio nekih nedostataka, koji bi se mogli kritikovati.

Isto tako prilikom pregleda knjižnice ustanovljeno je slijedeće: Knjižnica vodi također evidenciju članova, članarine i globe, koja se ubire u ime kazni zbog netačnog vraćanja knjiga. Pregledom te blagajne je nadjeno slijedeće stanje: Ukupan primitak din 10.380.-, a izdatak din 10.070.- sa saldom od din 313.- Novac, kojim je raspolagala knjižnica, je utrošen za kupovanje novih knjiga. Nadalje smo pregledali knjige, stanje i način vođenja knjižnice. Tu ne bi bilo nekih primjedbi, nego bi čak valjalo odgovorne drugove, koji vode knjižnicu i pohvaliti.

Na kraju je nadzorni odbor pregledao stanje garderobe, za koju je zadužen Ivan Detelić. Ovdje ima nekih nejasnih pitanja, i to iz prošlih godina, kako je bilo javljeno u zadnjem "Godišnjaku", a da se isto pitanje nije maklo sa mrtve tačke. Tako se berda, violina, lučac i jedna tambura nigdje ne vode u knjizi inventure, pa predloženo Skupštini, da se taj problem riješi tako, da bi u buduće bila jasna situacija. Nadalje smo primijetili, da se inventar prilično uništio, te upozoravam sve članove kao i odgovorne drugove, da se više pazi na taj mali inventar, osobito na garderobu, jer jedino na taj način, da čuvamo društvenu imovinu kao svoju vlastitu, doprinijet ćemo boljem uspjehu društva.

Josip Kovačević:

POVIJESNI ARHIV - BUŠEVAC

=====

U godinu postojanja Povijesnog arhiva postignuti su značajni rezultati, ali oni još ni izdaleka nisu potpuni i zadovoljavajući. Razlog leži u tome, što je arhiv smješten u jednom starom ormaru, koji nije podesan za tu svrhu, pa se nisu u toku godine poduzimala neke veće akcije za sakupljanje materijala, jer njegovo čuvanje mora biti potpuno osigurano, što dosad nije bilo moguće. Odbor je radi toga donio zaključak, da se nabavi limeni ormar, koji se ne bi mogao lako otvoriti, a bio bi siguran da u njega ne će ni miševi ulaziti, te siguran i od požara, na što se sve mora misliti, kada se spremaju takve dragocjenosti. Ove godine bi trebalo svakako nabaviti limeni ormar. Ukoliko bude limeni ormar skuplji nego što će moći OSS-e dati za njega, trebala bi ostala naša društva movčano pomoći ovu akciju, jer će i oni na taj način moći sačuvati svoje važne dokumente od propadanja po raznim mjestima. Akcije sakupljanja arhivske građe bi se provodile uglavnom u tri pravca i to:

Prvo: Skupljanje pisane građe i zapisivanje materijala, koji bi trebalo zapisati po našem nahodjenju (historijskih, kulturnih gospodarstvenih, društvenih).

Drugo: Snimanje govorne riječi na magnetofonsku vrpču. Na ovaj način na vrpči bi ostao zabilježen govor, koji pomalo izumire, a koji još danas govore naši stariji ljudi. To bi se provelo u razgovoru s pojedinim ljudima. Na isti način bi se snimili razni događaji: dramski, govori, pjesme, skupštine, svečanosti i dr.

Treće: Sakupljanje slika, koje predstavljaju neki vrijedan dokumenat našeg života i razvitka. Baš radi toga bila je donešena odluka, da se organizira izložba slika iz našeg mjesta pod naslovom "Buševac u slici nekad i sad". Čak su bile predviđene i na građe, ali zbog nekih razloga nije taj plan proveden. Ova izložba mogla bi se provesti ove godine eventualno prigodom proslave 20-godišnjice oslobođenja ili kojom drugom prigodom.

Svakako da nije samo ovo materija, koja nas interesira i koja je navedena u ove tri tačke. Mi ćemo pospremiti i druge predmete koje smatramo važnima, a ne bude li nama moguće to urediti stupit ćemo u takvim slučajevima u vezu sa Muzejem Turropolja u Vel. Gorici. Povest ćemo i akciju prikupljanja građe po drugim muzejima u Zagrebu, koja govori o historiji Buševca, kako je o tome bilo govora u "Godišnjaku". O potrebi ove akcije mislim, da nije potrebno govoriti, jer već danas vidimo, da se u Glasu Buševca služimo našim arhivskim materijalom, a sutra bi trebali i za našu "Povijest Buševca" još više historijske gradje.

Pomognimo zajednički ovu akciju, da nam ništa ne izmakne, što je vrijedno, jer samo na taj način ćemo imati u Buševcu pravi Povijesni arhiv.

=====

UREDNIŠTVO SE NA OVAJ NAČIN ZAHVALJUJE SVIMA ONIMA KOJI SU POMOGLI KOD IZLAŽENJA OVOGA LISTA A POSEBNO BARICI ROBIĆ gl.117, JURAJU ROBIĆ gl. 54

